

"Kanadai Magyar Ujság"
"KANADAI MAGYAR HIRLAP"
Kanaða és az Angol Birodalom legnépesebb, azaz magyar lakosságú, amely mindössze ötvenöt évvel ezelőtt lépett a kanadai polgárok magyarságát megillető jogokhoz.
Előfizetési díj: Egy évre \$3.00
Az Okmányok és levelekért egy évre \$4.00
Tudósítások és hirdetések:
375 Hargrave St.
WINNIPEG, Man.

Kelet- és Nyugat
KANADAI MAGYAR ÚJSÁG
CANADIAN HUNGARIAN NEWS

ALDINA
BEKVAR
CANA
CALGARY
COALHURST
LAMBTON
ESTEVAN
HALLMOR
KAPUSVÁR
LETHBRIDGE
NOBURY
OTTAWA
PARKETT
RAYMOND
REGINA
SASKATOON
SAXONHILL
SOKHALOM
ST. LAZAR
SZEKELYFOLD
SUMAS
TARVIN
VANCOUVER
WARAW
WYBURN
WHITEWOOD
YORKTON

"Canadian Hungarian News"
Combined with the
"CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL"
An Independent Weekly
Published in the Magyar Language, Circulating in all the Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire
Editorial Offices and Printing Plant
375 Hargrave St.,
WINNIPEG, Man.
Yearly Subscription \$3.00,
to Foreign Countries \$4.00

VOL. VII EVFOLYAM

375 HARGRAVE ST. WINNIPEG, MANITOBA. 1930. NOVEMBER 6 CSÜTÖRTÖK

No. 45 SZAM

WAR IN 1937 IF -
BY DR. TIBOR ECKHARDT

Reprinted from the September 28th issue of the "SUNDAY DISPATCH" LONDON, ENGLAND

(CONTINUED)

Complaints are no longer heard from that region, for experience has taught the minorities that the result is not redress but punitive measures. As is well known, the protection of the League of Nations has proved completely ineffectual.

In Central Europe the validity of the injurious treaties will for a short time be secured by that political and military alliance known as the Little Entente, which, relying upon French support, is ready to prevent by force any modification.

But that system instead of making for security merely adds danger to the situation. It pronounces a veto upon all peaceable attempts at improving matters and deprives the people of even the hope that one day without a war they will be able to better their lot.

Life consists of change; but the Little Entente policy is retrogressive. It wants to put a brake on time itself, and with this strangling reaction is preparing the way for a terrible explosion in the valley of the Danube.

The next year will see the two opposing camps drawn up for battle, and there is no pacific eloquence which could prevent Germany in her straits from joining the side fighting against the treaties. The outlines of the former Triple Alliance are thus given, opposed to the oppressive French group, and despite Europe, powerless to solve her own problem, has stepped upon the fatal road which leads to the horrors of a new war.

In July of this year, at the general meeting of the Communist Party, the omnipotent Stalin, outlining the dissemination rift among capitalist States of the West, drew the conclusion that within a short time the world, nauseated with fresh bloodshed, will fall, like ripe fruit, into the lap of Moscow.

In my opinion, that expectation is not unjustified. In 1935 Italy and the French Little Entente group will be ready with their military preparations, upon which untold millions are being spent.

At that date Germany, struggling with a growing economic crisis, will be two years in arrears with reparations. The up to date reorganisation of its industries and the agricultural crisis—according to a computation made by officers of the general staff—will have brought the number of unemployed up to eight millions, and if the State is anyhow forced to support them, it will make soldiers of them and use the powerful arm thus created to carve its way towards the open air, for lack of which Germany is stifling.

By 1934 the minor Danube States will have exhausted their foreign credit; by 1937 over-taxation will have robbed the peasants of their last penny; the bankruptcy of the States and of private industries will have swallowed up the last assets, and the death-like stillness will be broken only by the complaints of the tortured minorities.

This is the moment when the disarmed will storm the gates of their prisons to force a way out of ruin with their fists. One spark will be sufficient to blow up the whole barrel of gunpowder. I shall be very much mistaken if that spark is not struck in Yugoslavia, where the tension is highest, where already two Balkan wars have originated, and where, in 1914, the fatal revolver was fired in Sarajevo.

At the latest in 1937, a new European war is inevitable, for in the present state of disension the slightest fire cannot be localised and the first spark will run through the ramified network of allies, igniting the whole.

But that war will be no test of bravery, no arena where a modern Horatius or Curtius might do combat, but an orgy of machinery, bacilli and gases, the annihilation of peaceful cities, a hecatomb of millions of innocent women and defenceless children. The new war will be the destruction of our two-thousand year old Christian civilisation, and it will

clear the way for the evangel of corruption which, spreading furtively from Moscow, like some prairie fire, will overrun a world benumbed with horror; and its blood-red flames will devour everything we hold as high and sacred.

Manitoba — a saskatchewan farmerokért

Tekintettel az ídel nagy szárazságra, Saskatchewan tartomány nagy részén még mindig nagy a takarmányhiány. Manitoba északi vidékén azonban bő volt az ídel széna termés és így az állami földéken vágott széna után fizetendő \$1.25 adó elengedését kérték egy a saskatchewan farmerok, mint a manitoba szénakaszalók a kormánytól.

A megállapított állami jutalék elengedését azonban nem tartotta a manitoba kormány helynyvalónak és így egy közben megoldást kerestek. A Winnipegben székelő földművelésügyi minisztérium eszerint 75 centet térít vissza minden egyes tonna északmanitobai széna után a saskatchewan gazdáknak ha a vásárlást megfelelően igazolják. A szóbanforgó 16,000 tonna széna után tehát kerekén 12 ezer dollárt juttat a manitoba kormány a saskatchewan farmereknek.

ALAPOSAN MEGVAMOLTAK A NEW-ZEELANDI VAJAT

Még október 11-én futott be a Niagara gőzös Vancouver kikötőjébe nem kevesebb, mint 2 millió font vajrakománnyal. A vámhatóságok nem engedték forgalomba bocsátani az értékes szállítmányt mindaddig, amíg Ottawából nem intézkedtek afelől, hogy milyen elbánásban részesítsék a kanadai vajtermelők szempontjából káros rakományt.

A Niagara befutása ugyanis éppen megelőzte a miniszterelnácsnak azon rendeletét, amely fontonként 8 centben állapítja meg a külföldről be hozott vaj után \$16 000 vámot vetettek ki.

AFRIKAI NARANCS ÉRKEZETT MONTREALBA

Kanada legnagyobb kikötővárosa érdekes szállítmányt kapott a múlt hét végén. Kerekén 6,000 láda jó afrikai narancs érkezett Montrealba, melyet nagy részt már szét is küldöttek Kanada minden részébe. Az afrikai narancs nem lesz ismeretlen lapunk olvasói előtt, hiszen Magyarországon is nagyrészt afrikai és olasz narancs az évtizedek óta forgalomban, kivéve természetesen a háborús éveket, amikor valóban ritkaság számba ment ez az aranyárga színű gyümölcs.

Az afrikai narancsral Kanada mind jobban szeretné kiszorítani az Egyesült Államokból importált délgyümölcsöt, hogy ezáltal jobban kiépíthesse a két angol társország közötti üzleti forgalmat. Afrika ugyanis már régi és kipróbált fogyasztója a kanadai almának és például a múlt év folyamán is több mint 14 ezer hordó almát vásárolt Nova Scotiából és British Columbiából.

HON. IRENE PARLBY ÜZENETE A KANADAI MAGYARSÁGHOZ

LAPUNK UTJÁN KÜLD ÖDVÖZLETET KANADABA SZAKADT VÉREINKNEK A BIRODALOM NÉPSZÖVETSEGI DELEGÁTUSA — KANADA HARCA AZ ELSZAKITOTT MAGYAROK JOGAIRT

Levelet hozott a posta a kanadai magyarság egy őszinte barátjától, aki jelenleg Angliában tartózkodik rokon látogatásban. A levél írja nem kisebb egyéniség, mint Irene Parlbay, Alberta tárcánélküli minisztere, a kanadal népmozgalom egyik vezetője, akinek áldása működéséről a közelmúltban is hasábkon emlékeztek meg a nagy angolnyelvű lapok. Hon. Irene Parlbay ugyanis a Népszövetség legutóbbi genfi ülésén is — melyen Sir Robert Borden, volt miniszterelnök és a tudós Senator Thomas Chapsalis társaságában Kanadát képviselte — minden lehetőet elkövetett a békekötés után több mint tíz évvel is ellenségeskedő államok kibékítése érdekében.

"Nagy átváltozom a Kanadai Magyar Ujság felvilágosító angol cikkéért, melyekből megismerhettem a megszállott területi magyarság helyzetét" — írja többek között Irene Parlbay. "Szerencsés voltam, hogy megismerkedhettem Apponyi Alberttel és feleségével, aki a hat népszövetségi bizottság egyikének nagyszerű elnöke volt. Apponyi maga, mint a legkimagaslóbb államférfiak egyik gyönyörű beszédét mondott, óriási hatással."

"A kanadai delegációnak valóban jó esett látni — írja továbbá Hon. Irene Parlbay, — hogy mennyire megváltozott Magyarországgal szemben a Népszövetség hangulata. Ez mindenesetre nagyrészt az erdélyi optánügyben való megegyezésnek tudható be, aminek nem maradt el a hatása a népek együttműködésében sem. Sir Robert Borden éppen annak a tanácskozásnak volt az elnöke, amely ezzel a fontos kérdéssel foglalkozott és azelőtt látkör szintén sokat segített az ügyön, hogy eszentul lehetőség kedvezőbb légkörben tárgyalhassák ezt a problémát."

"A Kanadai Magyar Ujság olvasói bizonyára hálatelt érzéssel kísérik a kanadai delegátusoknak az ényomott magyar kisebbség jogairól folytatott küzdelmét, melynek következtében a kisebbségi panaszok méltányosabb elintézése remélhető. Mint kanadaiak valóban büszkékké vágnak arra, hogy házáknak ilyen előkelő helyet biztosíthattunk a nemzetek képviselőinek genfi ülésén, ahol Kanadát, mint a kisebbségi pártfogóját ismerték meg" fejezi be levelet Hon. Irene Parlbay, aki magyarbarát munkásságával sokára kötelezte a magyarságot úgy Kanadában, mint a tengeren túl.

FELAVATTÁK A WINDSORI ALAGUTAT

Impozáns ünnepségek keretében avatták fel november elején az Egyesült Államok egyik legnagyobb ipari gécpontját, az automobilgyártás világközponját, Detroitot a magyarlakta Windsor Ontariótól várossal összekötő alagutat, mely késégkivül új korzakot nyit Északamerika történetében. Immár több mint két és fél éve dolgoztak szorgos munkások a Detroit folyó medré alatt, hogy a modern technika ezen legújabb vívmányával ajándékozzák meg a nagyjövű két határvárost. Kerekén 25 millió dollárt emésztettek fel az építési költségek, ami azonban a tulajdonos részvényszerűség tervei szerint hamarosan meg fog térülni, hiszen egyetlen óra alatt nem kevesebb mint ezer autóra számoltanak.

TAKARÉKOSKODIK OTTAWA IS

A birodalmi pénzügyminisztérium már előkészítette a hónap végére várt Bennett miniszterelnök és pénzügyminiszter hazakeresésekor előterjesztendő javaslatát, amely a takarékoskosságot kívánja megtenni a kanadai kincstár politikai alapelveit. Minden esetre Bennett többletét alkalmas volt arra, hogy azaztli kitapasztalják a hatóságok az új vámtörvény hatását az állami élet vékeringésére a most beszámolhatnak majd a pénzügyi élet kialakulásáról.

VALASZT AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK

Washingtonban érhető izgalommal várják a keddi országos választások eredményét, mely valószínűleg győzelmet jelent a demokraták számára. Bár a demokraták remélik, hogy sikerül 54 új képviselőt küldeniök a Kapitólumba, nem valószínű, hogy a kormányban levő republikánusok ekkora veszteség érje. Mindenesetre nehezebb lesz ezután a kormány helyzete a parlamentben levő több ellenzéki képviselő miatt, sőt nem lehetetlen, hogy az 1932 es elnökválasztáson éretetni fogja a mostani választás is a Egyesült Államok népe a Fehér Háza.

Ismét deportálnak egy magyart?

Kandik János, aki Forró-Encs, Abauj megyéből vándorolt ki Kanadába, a múlt héten Saskatchewan Yorkton városában ittas állapotban revolvért szegezett egy magyarral, akinek azonban sikerült a fegyvert kicsavarni Kandik kezéből, mielőtt az elszült volna Kandik evégett rendőrkékre került, és mint a közbiztonságot veszélyeztető embert a rendőrbíró 4 hónapra ítélte.

Kandikot elszállították a regionai tartományi börtönbe, ahol a büntetését ki fogja tölni. Emellett még az a legszomorubb, hogy Kandikot a büntetése kitöltése után haza fogják deportálni, mint nem kívánatos bevándorlót.

Konyha Ferenc.

Rablótámadás Yorktonban

A múlt szombaton este 12 órakor, amikor a tulajdonos a napi bevétel számolásával volt elfoglalva, egy álarcos rabló állott be Yorkton egyik autobiljartási állomásának irodájába fegyvert szegve a managernek a pénz átadását követelte.

A manager eleinte tréfára vette a dolgot, ugyanis azt hitte, hogy valamelyik barátja "Hallo ween"-t játszik vele. De mikor látta, hogy rablólal áll szemben nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem nekigrott és kicsavarta kezéből a fegyvert, amely du lakodás közben elszült. Eközben megérkezett a manager testvére, akinek a segítségével sikerült ugyan a rablót legyűrni, de mielőtt a rendőr megérkezett volna kiszabadult és eltűnt az éj sötétségében.

EMELKEDNEK AZ EURÓPAI GABONAÁRAK

Különösen Hollandia és Olaszország nagyobb mennyiségben vásárolt kanadai búzát a múlt héten, ami csak annak köszönhető, hogy emelkedtek az európai gabonaárak s így a kereskedők ugyanazért az ártért inkább a jobb minőségű kanadai búzából szereztek be nagyobb mennyiséget.

Ugyanekkor a német belföldi gabonaárak is emelkedtek. Csehszlovákiában pedig olyan rossz a gabonapiaci helyzet, hogy a prágai kormány elhatározta, hogy a behozatalt államilag fogja irányítani, tehát buzamonopóliummal igyekszik segíteni a bajokon. Az európai gabonaárak emelkedése mindjárt éreztetni is hatását a keletkanadai kikötők gabonaforgalmán.

EGY EGÉSZ VÁROST ELPUSZTITÁSSAL FENYEGET AZ OLAJKUT

Oklahoma Egyesült Államokbéli várost teljes elpusztítással fenyegeti a város határában levő olajkut, amely kivágta a biztosító szelepeket és az egész környéket elárasztotta olajpárával levegővel. A hatóságok a katonaság segítségével távolították mindent a veszélyeztetett területtől, azonban az olaj már a felhőkarcolókat is bevonata nehéz köddel és most attól tartanak, hogy tíz esztendő elpusztul a virágzó amerikai város.

MANIÁKUS GARAZDALKODIK ONTARIÓBAN

Ontario Parry Sound állomása mellett két finn munkás holttestére bukkant a vasuti szelvényzet a pálya mellett. Az egyik finn munkásban már nem volt élet, a másik pedig kiszendvedett, mire kórházba szállították. A rendőrség annyit már megállapított, hogy mindkét finnnt valami nehéz tárggyal ütötték fejbe egy váratlan pillanaton és ez okozta a halált: Ugyancsak kiderült, hogy ta-

BIZALMAT SZAVAZTAK BALDWINNAK

A londoni birodalmi konferencia mellett Anglia legnagyobb politikai érdekessége a Baldwin volt miniszterelnök ellen indított támadás volt. Maguk a konzervatív párti képviselők vádolták ugyanis meg vezérükkel, hogy nem képes meg felelni hivatásának és ahelyett, hogy irányt mutatna, a bizonytalanságba vezető Anglia legnagyobb pártját. Amikor azonban a hatalmas Caxton Hallban összegyűltek a konzervatív párt képviselői, Baldwin utánozhatatlan ékes szólással fejtegette ki terveit és egyben olyan világos okfejtéssel magyarázta lépését, hogy még legelkeseredettebb ellenségeiből is barátokat szerzett. A végül mégis elrendelt titkos szavazás 462 szavazattal 116 ellenében bizalmat szavazott Baldwinnak, úgyhogy a tapasztalt konzervatív politikus ezennel is pártja élén marad.

LEGUJABB HIREK

ELMA KENNEDY BROWN magyarbarát winnipegű költőnő "Mea Patria Ubi?" (Hol van az én hazám?) című gyönyörű költeményét közli a "Manitoba Teacher" című folyóirat novemberi száma. Legközelmű mi is bemutatjuk Mrs. Brown hazafias költeményét, hadd lássák még a kicsinyhűek is, hogy értékeink megismertetésével milyen lelkes barátokat szerethetünk.

KÉTSZÁZÖTVENEZER DOLLAR pénzbírágra ítélte a torontói bíróság Solloway és Mills tözsedügnököt, miután bebizonyult ellenük az a vád hogy kizsarlották vásárlóikat. A tárgyalást óriási érdeklődés kísérte, miután már az albertai törvényszék is foglalkozott a csaló tözsedüek ügyével, mely a negyemillió dolláros ítélettel befejezést nyert.

TAGADJAK A BEVÁNDORLÁSI HATÓSÁGOK, hogy a deportáltakat kegyetlenül bántak volna. Csak most derültek ki a visszaesések, amikor több gyogyíthatatlan angol atavállo hazatoloncolására került a sor. A bevándorlásiügyi minisztérium szigorú vizsgálatot indított a kényes ügyben, hogy kiderítse a valóságot.

MAGYAR LOVASTISZTEK TORONTÓBAN is bemutatják a valódi húzartudományt és amint értesülünk a november 19-27-ig megtartandó "Royal Winter Fair Horse Show" keretén belül fognak megjelenni. Az Olimpiai és az európai nemzetközi lovasornakon több díjat nyert huszártestek most Newyorkban hoznak dicsőséget a magyar névnek.

AZ ELTÜNT CRATER BIRÖT QUEBECBEN keresi a rendőrség, amely mindeddig hiába kutatott az Egyesült Államokban nyomavésztett jogászerember után. Az amerikai lapok magyarok is kevernek a titokzatos ügybe, mely az alvilág legzsemészedettebb banditáinak titkai volna hivatva felderíteni Crater bíró előkerítésével kapcsolatban.

DUNNING VOLT LIBERÁLIS ÁLLAMFERFÜ, aki egyszerű farmerből lett a Saskatchewan Co-operative Elevators cég vezére, majd birodalom va utúgylé és később pénzügyminiszter, a jelek szerint teljesen bucsot mond a politikának. Mióta kibukott a birodalmi választásokon előbb egy biztosítási vállalat igazgatóját vállalta — most pedig elfogadta a CPR egyik Québec tartományi szállodájának vezetését.

BORZALMAS TÜZVESZ PUSZTÍTOTT WELLANDON, melynek sajnos magyar emberek tulajdona esett áldozatul. Tíz ezer dollára becsülők a kárt, mely Markó Sándort érte, akinek mult csütörtök éjjel ledgett borélyüzletét otthona. Odaveszett lapunk egyik képviselőjének, Kovács Mihálynak minden ingóságát és az előző napon továbbítás céljából bekeltékelt pénze is. A szerencsétlen kimenetelű tűzvészre legközelebbi számunkban részletesen kitérnük.

AZ ALVILÁGI BANDITÁK MONTREALBAN valóban az alvilágban dolgoznak, amint a rendőrség legutóbbi ügyes fogásából is kiderült. A jámadárk ugyanis a nagyruházak pincéiben ütték fel tanyájukat és onnan indultak éjszakai utjukra, melynek zsákmányaként rendszerint nemcsak lopott áruciklok, hanem készpénz is akadt.

A FRANCIA—OLASZ HÁBORUSKODÁSNAK remélhetőleg egyideig vége szakad, ha sikerül nyelbúlni a tengeri egyezményt a két rivális nemzet között. Franciaország végül is hajlandónak mutatkozott hajóhadának az olaszokkal egyenlőre való csökkentésére, abban az esetben, ha az Atlanti Óceánon 140,000 más tengereken pedig százezer tonnás flottát tarthat érdekel "megvédésére."

RUHAT LOPOTT EGY ONTARIOI ÁLLAMTITKÁR és ez a kínos eset foglalkoztatja most a torontói közvéleményt. James Ballantyne tartományi munkügyi miniszterhelyettesnek ugyanis a zsebében többszáz dollárt találtak a rendőrség és így nem lehet el sem képzéni, hogy mi vihette a magaragru tisztviselőt egy 15 dolláros ruha eltalajdonlására.

ALBERTABAN ISMÉT GYLKÖSSÁG a lapok szenzációja. Egy Ward nevű Sedgewick melletti telepes ugyanis dűrohamában lelőtte menyasszonyát és annak apját, nemkülönben megsebesítette jövendőbelijének testvérét, majd pedig önmagával végzett. A borzalmas haláltól megmenekült anya csak verben fetregő cselődiást találta otthon, amikor a szomzedé farmról hazéért.

NINCS MEGOLDÁS?

Több mint nyolcvan esztendővel ezelőtt tért át Nagybritánia és az egész brit világbirodalom a szabadkereskedelemlétre. Az árucserének ezt a sarkalatos elvét azóta is betartották az angol-szász népek, amennyire a körülmények megengedték. És hogy mennyire létalapja például Angliának a szabadkereskedelem, azt legényesebben bizonyítja az a tény, hogy ugyiszólván mindenegyes politikai párt, a konzervatívok, liberálisok és a jelenleg kormányon levő szocialisták egyaránt magukévá tették az adás-vételnek ezt a módozatát.

A jelenlegi londoni birodalmi gazdasági konferencia alkalmából ismételtelen bebizonyosodott, hogy a szabadkereskedelemtől még abban az esetben sem mernek eltérni Angliában, ha érzelmileg vagy elméletileg a vámvédelem mellé is sorakoznának az egyes vélemények. A szabadkereskedelem tehát egyik legfontosabb alapköve a brit áruforgalomnak, mely viszont gerince az egész angol életnek, ami nélkül az angol világbirodalom sem tarthatná magát sokáig. Történtek ugyan éppen a birodalmi konferenciával kapcsolatban próbálkozások aziránt, hogy a renkívüli helyzetre való tekintettel térjenek el ettől a közel szeszestendő angol elvtől és a birodalom áruinak ügykezzenek védővámval piacot biztosítani — azonban a felek szerint még a legjobb akaratú törekvések is meddők maradtak.

Míg ugyanis az angol liberális párt határozottan ellene van a kereskedelem bármilyen megkötésének, a konzervatívok nem merik kimondani a közszükségleti cikkek és élelmiszerek megdrágulását előidéző védővámok bevezetését. Így Bennett kanadai miniszterelnök teljesen eredménytelenül járt Londonban, miután az angol politikai életet irányító két nagy polgári párt állásfoglalását nem kiesinyelhette le a szocialista kormány sem és így Snowden pénzügyminiszternek adott igazat. Snowden pedig kerekén ki merete mondani, hogy Angliának elsősorban a saját polgári érdekét kell megvédenie — és csak azután jönnek a társországok s a gyarmatok.

Bennett indítványát tehát nem merete elfogadni a szocialista kormány, miután nem vállalhatta a felelősséget az amugy is nagyrészt kereset nélküli angol munkásság megélhetési gondjainak súlyosbításáért. Anglia pedig nem vásárol ezután sem lényegesen több búzát Kanadától, mert nem viszi a szocialista kormányt a szive arra, hogy millióknak megdrágítsa a kenyéret. A legszebben kecsesgött kanadai tervek is lejárhatnak bizonyultak tehát a világ gazdasági bajokkal szemben és félt, hogy a kanadai küldöttség azzal a szomorú eredménnyel érkezik haza Londonból, hogy nincs kiút, nincs megoldás! És ahelyett, hogy Kanada nyugodtan támaszkodhatné a brit világbirodalomra, kénytelen lesz teljesen berendezkedni arra, hogy a saját erejéből igyekezzek megtalálni a boldogulás ösvényeit.

Hírek, mesék, találgatások, álmok és ábrándok ellenére tehát ismét bebizonyosodott a magyar közmondás igazsága: "Segíts magadon — az Isten is megsegít!" Kanadának rá kellett eszmélni önmagára a londoni konferencián. Maga az angol kincstár legfőbb feje mondtotta ki, hogy mindenki előbb a maga háza előtt seperjen, minden ország tartása kötelességeinek először a saját szénáját rendezze el és csak akkor gondoljon másokra. Jó tanács ez nekünk kanadai magyaroknak is, kik néha hol ennek vagy annak az áramlatnak az uszályába kapaszkodva szeretnénk megvalósítani álmunkat.

A londoni birodalmi gazdasági konferenciának tehát volt ránkézve is jelentősége. Nemcsak azt mondtatták ki, hogy nem tudnak segíteni a kanadai magyar farmerek helyzetén, miután nincsenek abban a helyzetben, hogy az eddiginél nagyobb mennyiségben vásároljanak kanadai búzát — hanem megerősítettek minden igaz magyart abban a hitében, hogy csakis egyesült erővel és a nehéz időknek megfelelő komolysággal, vállvetve lehet csak boldogulnunk.

LÉGHAJÓ VAGY REPÜLŐGÉP?

MELYIK LESZ A JÖVŐ KÖZLEKEDÉSI ESZKÖZE? — AZ R-101 KATASTRÓFÁJA ELLENÉRE MEGÉPÍTIK A VILÁG LEGNAGYOBB LÉGHAJÓJÁT

Most, hogy az R-100 angol kormányozható léghajót ért szerencsétlenség nem éppen foglennitani a közeljövő léghajózási tervein és a Do-X nevű hatalmas német repülőgép megvalósulása előtt álló tengeri utjának sikere nagy hatással lesz a repülőiparra — felvetődik az a kérdés, hogy tulajdonképpen melyik légi közlekedési eszköz fogja végeredményben uralni a főföldtől végtelenséget? Erre keresz lesz ebből a szempontból végigtekinteni az angoloknak a léghajózásához fűzött terveiken, hogy ebből is következethessünk a léghajó és a repülőgép közötti verseny kialakulására.

Mikor a nyár elején az R-100 kanadai utjáról szerencsésen visszatért a szigetországba, az angol légügyi minisztérium hivatalosan is publikálta fantasztikusnak tetsző terveit. Megvalósítjuk Verne Gyula álmát, mondotta a hivatalos jelentés s rövidesen megszervezzük rendszeres járatát az ó- és az új-földrészek közötti óceánrepülést. Az R-100 és gigászi testvére, az R-101 négy nap alatt fogja megtenni London és Newyork között oda és vissza az óriási utat, az angol kereskedő hétfőn reggel indulhat s pénteken már vissza is ért Newyorkból!

Az R-101 borzalmas katasztrófia azonban most ezt a fantasztikusnak tetsző, de immár megvalósulás előtt álló tervet kettévágta. Mert hisz az angol légi kormány költségvetésében nem kímélve dolgoztak azon, hogy London és Newyork között a rendszeres léghajójáratot minél előbb megindíthassa. Caradington és Newyork között több ször is kikötötték volna az angol léghajókat. Az amerikai tengerpart és az Azori-szigetek között egymástól 300 km.-nyi távolságra mű-szigeteket akart szolgálatba állítani az angol kormány, hogy a légi óriások utközben fűtőanyaghoz juthassanak s így minél kevesebb megterheléssel kelhessenek utra. A "seadrom"-ok — ahogy a tervbevetett műszigeteket az angolok hívják, már a legközelebb

testvért nem ismerő idegenek szállották meg, lepték el mérgek vaddarászokkét az egész nagy, bánatos Székelyföldet. Mindenhol szuronyal, rablánc dal lesekedtek az osztrák zsan-dár, sárgafekete sok cserepár, szőröskezű cseh és egybemás bejáserter. A lakodalmi tánc, a kalácsa, fonóka, magyar nóta, magyar mese, a történelmi-mondás, az imádság mind tilos volt. A papot kihajították a templomból, tanított az iskolából, a nótáriust a községvezetőből a dul-báról, a királybíróét ősi székéből. Az anyát gyermeke bölcsője mellől tömlőbe hurcolták, ha netalán hazafias volt az altató-dal, amit önzetelen pillanatban csecsemőjének dudolt ... A tőrhetetlen adókkal, az igaz-ságtalan bírságolással vagyon-ból kiforgatták. A székelyfű-fu-kat messze, idegen földekre el-vitették a császár katonájának. Rongyosodott, pusztult, győtrő-dött mindenki, aki csak magyar-nak vallotta magát. A büszke székelyek felett az idegen lett az ur. Az áldott, gyönyörű, Gsi székelyföldön egyedül az idegen-nek volt hatalmas és becsületle. Ha titokban, rejtkehenyben ösz-sejőttek a székely hazafiak, fájdalmas, bánatos, szent gyász-énekül énekelgették:

Megvirrad még valaha,
Nem lesz mindig éjszaka.

Az éjszakanál feketébb, sötétebb, borzadalmasabb vigasztalan idők voltak ezek — valójára ... Az elszántak, a keseredettük, a meghasonlottak és az ál-

hanem hogy egy léghajó miként tud a tropikus éghajlat légiáramlataival is megbirkózni!

Samos, most majd hosszú időnek kell elmúlnia, míg az indiai utra egy léghajó vállalkozik meg. Az R-101 összegeve, és megsemmisülve hever egy francia völgykatlanban, testvérpárját, az R-100 jelzésű angol léghajót pedig bizonyára nem engedik el e tragikus emlékekkel járó indiai utra. Viszont a német Zeppelin állítólag északi sarki utra készül, de maga a Zeppelin társaság egyébként sem gondol arra, hogy az Amerika és Európa között tervbevetett léghajójáratát a tropikus égöv érintésével bonyolítsa le!

Valószínű tehát, hogy az angolok most rövidesen belekezdnek a "Mystery Ship" vagyis az R-102 építésébe, melyet ugyan még nem szavazott meg az angol parlament, de tervet már készen vannak. Ez lenne majd a világ legnagyobb s leggyorsabb léghajója. Nagyobbnak tervezik, mint amilyen az épülő Super Zep, az Egyesült Államok léghajózási lesz. I-gaz ugyan, hogy a "Mystery Ship" a polgári légiforgalom, viszont a "Super Zep" az amerikai hadsereg részére készül. Erre a hatalmas amerikai légiórára annakidején 5 millió dollár szavaztak meg Washingtonban. 547 láb hosszú lesz a váza, 40 főtnyi a személyzete, de 2 repülőgépet, 10 nehéz géppuskát helyeznek el rája s a terv szerint több tonna sulyu bombát vihet majd fel magával.

Mindenesetre az R-101 borzalmas katasztrófiája a léghajóépítők asztalára is sok meg-fejtésre váró problémát vet, hiszen az angolok az R-100 tel-jesítőképeségénél is magasabb-ra becsülték. Sőt az R-101 volt az egyetlen úszóban lévő léghajó, melynek utasgondolá-jában szabad volt a dohányzás, annyira tűzbiztosnak hitték ezt az óriási légi alkotmányt.

Az R-100 mikor a nyáron kanadai utjáról visszatértében volt, Montrealól Londonig 57 óra alatt, vagyis 45 mérföldnyi sebességgel tette meg a nagy utat. Háromszor olyan gyorsasággal szelte a levegőt, mint a mai idők legmodernebb óceánjáró hajója. Pedig az R-100-

is meg lett volna oldható, éppen ezért a légi közlekedés gyors fejlődésében bizót emberiséget rendkívül nagy csalódás érte, ha az R-101 borzalmi katasztrófiája valóban kettérendezte. Az angoloknak o-tetpén az angol kormánynak olyan fantasztikus hangzó ter-mimmár megvalósítás előtt álló ve: "London—Newyork, oda és vissza négy nap alatt" — tehát már a mai léghajó-típusokkal

Töry Ferenc

Masaryk „magyarul” beszélt a pozsonyi fizetett küldöttségekkel

A római Tribuna és az Impero d'Italia "Cseh-Szlovák manőverek Masaryk nyilatkozatának enyhítésére" című cikkben megállítják, hogy, úgy látszik, a cseh pártok nem adnak hitelt a prágai kormány Masaryk ismeretes nyilatkozatával kapcsolatos cáfolatának, amely minden esetben bekövetkezett, amikor Masaryk a külföldi sajtóban a Magyarországhoz való közeledésről nyilatkozott. A szélsőbaloldali cseh pártok hangoztatják hogy az új állam nem tudja garantálni a jelenlegi határokat s a kormány csupán igyekszik megelőzni a revíziós akció hatását.

A római lapok közlik azt az értesüléseket, hogy a cseh kormány Masaryk elnököt Pozsonyba utaztatja, hogy teljesen ellensúlyozza az elnök nyilatkozatát. Demonstrálni kívánták, hogy Masaryk mennyire nem akar határkivágást, s ezért az elnökkel meglátogatták az ősi magyar koronázó városban tartott jogászkongresszust.

A csehek Pozsonyban "magyar" küldöttségeket szerveztek amelyek — természetesen megfelelő díjazásért — hűségüket nyilatkozták a cseh-szlovák köztársaság iránt és "tiltakoztak" a határkivágás ellen. A Tribuna és az Impero megjegyzi, hogy az elnök Beneš utmutatására "magyarul" szolt a küldöttségekhez, s a magyar küldöttségek is a szigorú utká-ra, magyarul válaszoltak az el-nöknek.

MAGYARGYALAZÓ TAN-KÖNYVEK ERDÉLYBEN

Hónapokkal ezelőtt rámutatunk már arra, hogy az Erdélyben is engedélyezett elemi iskolások könyvek felhárborító fejteket tartalmaznak a magyarok-ról. A rumán elemi iskolai tanu-lók részére készült iskolás-könyvekben a magyarokról, mint vérszívó dögevő, görbe lá-bu, majomszerű szőrnyekről em-lékeznek meg az iskolásoköny-vek szerkesztői.

Az erdélyi magyar lapok cik-kei alapján a közoktatásügyi mi-niszter a magyarellenes igazgat-sal tell iskolakönyvek közül csu-pán Petre Zaharescu professzor földrajz-könyvét tiltotta ki az e-lemi iskolákból. Zaharescu pro-fesszor azonban nem nyugodott bele a miniszter határozatába, a betiltó végzést megfellebbezte és ezt a felebbezést tárgyalta most a bukaresti tábla.

— A határozat — melyet a bukaresti tábla hozott — egye-nesen szenzációs. Megsemmisít-ti a közoktatásügyi miniszte-rium rendeletét, kimondja, hogy a miniszteriumnak nem volt jo-gában Zaharescu könyvét kitu-nani az elemi iskolákból, mivel a professzor annak idején ugyan-csak a miniszteriumtól kapott engedélyt könyve forgalombahozatására. Egyben a betiltásért 150,000 lei kártérítést ítélt meg a professzornak. A tábla hatá-rozata tehát azt jelenti, hogy az ősszel kezdődő iskolai évben nemcsak Zaharescu tanár ma-gyargyalazó könyve, hanem a többi iskolai könyvek a vérvívó, dögevő magyarokról továbbra is forgalomban maradnak. A gya-lázatos lélekmergészes, mely é-veken keresztül fertőzte a diá-kok lelket, ezután is vígan foly-hat tovább.

A bibarcfalvi legendás császárkörtéfa

IRTA: MÓRICZ PAL

Vannak fák, vannak források melyek híre-neve túlnó a falu határára. Megható, de nem csodálatos, hogy a Rákócziak zborói száz hársfája beillatosította az egész Nagymagyarországot, hiszen a Rákócziak lépte, nyoma dicsőséges regéje, nótaja mindenütt feltalálható, mindenütt muzsikál az országban ... Am, megható, egyidejűleg csodálatos a bibarcfalvi Szabó Áron körtefájának legendája ... Ez csak egyetlen körtefa, ez csak egyszerű székelyember körtefája volt, mégis híre-neve, tör-ténete elterjedt, ismert volt Háromszékben, de mindenütt, a-hol 1849 után, az osztrák elnyomatás alatt, igazi székelyek éltek, laktak.

Ha kérdezték, milyen fa volt ez? ... A fa és az ember, a körtefa és gazdája, bibarcfalvi Szabó Áron, méltók voltak egymáshoz. Hatalmas, erős, szép is-tenteremtése volt mind a kettő. A fának galyai voltak, rakottak nemes gyümölcsevel, az embernek meg a lelke volt dus ma-gyar gyümölcsös kert ... Ennek a gyönyörűsége gyümölcsfá-nak a magvát, gyökerét, vagy talán az oltógalvát hozta: messzi-ről, talán az operációk tengerentúlról is összerakta földgö-l, ugye lehet valamelyik tündérrá-ly aranyalmás kertjéből. Szabó Áronnak az apja ... Székely-husár és strázsamester volt az

őregbibi Szabó Áron, mint fia — Áron bá' — is szintén szé-kelyhusár és obsitos strázsamester volt. — Módvában, Bukovinában még a híres Karacsay generális a muszka cár komájának zászlója alatt, a török ellen is oda-harcolt az én apám! Hatalmas szép körtefája alatt kópádon ül dögléve, el-el meséltett az if-labb öreg bibarcfalvi Szabó Áron strázsamester. Maga a fran-ciák nagy császára ellen, Napo-leon ellen hadakozott éppen eleget. — Nézzétek! — mon-dotta az unokáknak. — Termé-szet anyánk is szerelmes ebbe a mű fánkba!

A székelyföld tündére valójá-ban csodákat művelt ezzel a fá-val. A virágfalkasztó tavasz minden évben reszketeg, mézes ajku bimbókat csókolt a levelek tövébe. A bibarcfalvi mé-hék megittasultak az elefánt-csontfehér kelyhek tapadó, é-des illatharvatától. Majd nya-kasodtak a nyulán körték a-ranycsengő is. A gyümölcsde-besítő nyár tüze nemes zamatokat hoz. Hatalmas, erős, szép is-tenteremtése volt mind a kettő. A fának galyai voltak, rakottak nemes gyümölcsevel, az embernek meg a lelke volt dus ma-gyar gyümölcsös kert ... Ennek a gyönyörűsége gyümölcsfá-nak a magvát, gyökerét, vagy talán az oltógalvát hozta: messzi-ről, talán az operációk tengerentúlról is összerakta földgö-l, ugye lehet valamelyik tündérrá-ly aranyalmás kertjéből. Szabó Áronnak az apja ... Székely-husár és strázsamester volt az

— A halálos beteg szája is megédesedik tőle! — Talán bizony meg is gyogyul! — Minden szepet, minden jót így össze-vissza beszéléne a kóstolóért jövő derék székelyek. — Nagypapot, az apót erről sokáig emlegetik és áldják majd az ifjabb, más időkből nemzetségek!

A bibarcfalvi vén nótárius megjegyezte: — Száz és száz esztendőket megérnek az ilyen fák. — Bi-barcfalvi Szabó Áron rábólin-tott. A marcona székely pipa-füst felhőjében látta meg-elevenedni az unokák számlá-hatatlán, szapora seregét, akik majd idővel támadnak a fara-gott székely nyoszolyákból és — osztozkodva az édes gyü-mölcsön — áldani fogják a gyü-mölcsfát ültetőt, fentartó drá-ma ösöket. Am más sorsa fordult a bibarcfalvi Szabó Áron híres körtefájának. A szabad-ságharcban még lóra ült öreg bibarcfalvi Szabó Áron. Bem apó mellett is, vitézkedett ... A végét tudja mindenki a két császár hadai és az orvgyilkos mos-tohatestvérek ellen vittv e-totta. Hamvas lehelével arany-pirosra festegtetett minden é-gyenes körtét ... Szabó Áronnak csupán kosarakba kellett szed-ni az egész Bibarcfalvát bella-talan az oltógalvát hozta: messzi-ről, talán az operációk tengerentúlról is összerakta földgö-l, ugye lehet valamelyik tündérrá-ly aranyalmás kertjéből. Szabó Áronnak az apja ... Székely-husár és strázsamester volt az

— A betegemek viszem — mondották anyókáik, apókáik. — Csuda körte ez!

testvért nem ismerő idegenek szállották meg, lepték el mérgek vaddarászokkét az egész nagy, bánatos Székelyföldet. Mindenhol szuronyal, rablánc dal lesekedtek az osztrák zsan-dár, sárgafekete sok cserepár, szőröskezű cseh és egybemás bejáserter. A lakodalmi tánc, a kalácsa, fonóka, magyar nóta, magyar mese, a történelmi-mondás, az imádság mind tilos volt. A papot kihajították a templomból, tanított az iskolából, a nótáriust a községvezetőből a dul-báról, a királybíróét ősi székéből. Az anyát gyermeke bölcsője mellől tömlőbe hurcolták, ha netalán hazafias volt az altató-dal, amit önzetelen pillanatban csecsemőjének dudolt ... A tőrhetetlen adókkal, az igaz-ságtalan bírságolással vagyon-ból kiforgatták. A székelyfű-fu-kat messze, idegen földekre el-vitették a császár katonájának. Rongyosodott, pusztult, győtrő-dött mindenki, aki csak magyar-nak vallotta magát. A büszke székelyek felett az idegen lett az ur. Az áldott, gyönyörű, Gsi székelyföldön egyedül az idegen-nek volt hatalmas és becsületle. Ha titokban, rejtkehenyben ösz-sejőttek a székely hazafiak, fájdalmas, bánatos, szent gyász-énekül énekelgették:

Megvirrad még valaha,
Nem lesz mindig éjszaka.

Az éjszakanál feketébb, sötétebb, borzadalmasabb vigasztalan idők voltak ezek — valójára ... Az elszántak, a keseredettük, a meghasonlottak és az ál-

modozók végül, mind többen és többen, összeszegtak. Az egész Székelyföldet behálózó, ugyne-gyvezett "összeszekűvés" támadt. A besugók, a fogdmegek, tömlöc-tartók, vérbírók, hóherók un-dok próbék-hadal — a "szála-kat" mind szélesebben, széle-sebben bogozgatván — irtóza-tos vámpírként, tigris kegyet-lenséggel rávetették magukat a fojtott láztól égő székelynépre ... Marosvásárhelyen kiváló székely hazafiakat felakasztot-tak. Sok, sok jó erdélyi ma-gyart, kitűnő, nemes székelyt az osztrák császár messze, ide-genföldi halálbörtöneibe csuk-tak. Az önzetlen, bátor haza-fiaknak ezt a gyakori sorsát bi-barcfalvi Szabó Áron sem ke-ülte ki. Az akasztófát neki "kegyelemből" elengedték, de hosszú hat esztendeig vassal, láncsal az osztrák sáncofság-ban kellett szenvednie ... Se a lelkét, sem a testét nem tud-ták összetörni. Midőn végül is-mét csak kegyelemből elbocsá-tották, pecsétes lárrsal haza-szuppolták: még keményebb, engesztelhetetlenebb magyar volt. A lengő, fehérszakállas öreg hazafi, hősi csaták egykori rettenthetlen huszára, tévégi alkotmányra érkezett vissza Bi-barcfalvára ... Midőn a köz-ségházán a kísértő zsanároktól elvált, első útja a kertvégy pa-takhoz vezetett. Az ébredző tavasz még nem szakította át a befagyott patak vékony jég-kérgét. Bibarcfalvi Szabó Áron kódarábokkal segített lyuk-tak törni a patak jegén ... A fűzfára akasztotta ruháját, s

egy télen odaelőbb szokta volh, mint a gyermekkortól nyáron, a patak jeges vizébe merítette kérges, öreg testét ... Teste, lelke tüzet lehűtötte. Ekkor in-dult csak az ősi házhoz. Bezör-gette az ablakot. — Jaj, Istenem! — Odabent felsikoltottak. — Anyjukom ne féljete! — Némileg megenyhült Szabó Áron hangja. — En jöttem meg! — Atyus ... Apó ... Szent Isten! — Örömsikolytól, édes összevissza hangoktól zajdult meg a szoba. — Gyövínk! ... Gyövínk! — Hozzátok mindjárt a nagy fejszét!

Régi, huszáros parancsként hangzott a különös, kemény szózat. Azért, bár meglepődve, hozták a nagy fejszét ... Meg-lepődött, sirva is fakadt a há-láncsal az osztrák sáncofság-ban kellett szenvednie ... Se a lelkét, sem a testét nem tud-ták összetörni. Midőn végül is-mét csak kegyelemből elbocsá-tották, pecsétes lárrsal haza-szuppolták: még keményebb, engesztelhetetlenebb magyar volt. A lengő, fehérszakállas öreg hazafi, hősi csaták egykori rettenthetlen huszára, tévégi alkotmányra érkezett vissza Bi-barcfalvára ... Midőn a köz-ségházán a kísértő zsanároktól elvált, első útja a kertvégy pa-takhoz vezetett. Az ébredző tavasz még nem szakította át a befagyott patak vékony jég-kérgét. Bibarcfalvi Szabó Áron kódarábokkal segített lyuk-tak törni a patak jegén ... A fűzfára akasztotta ruháját, s

szellden, merész volt megkér-dezni. Bibarcfalvi Szabó Áron az égneek egyenesedett, majd a földreuhant fa mellé dobta lán-gotszóró nagy fejszét ... S mintha csak ítéletet hirdertet volna, megbocsátást nem ösze-rő, kegyelmet nem kérő zordon-sággal ekkor mondtotta: — Kivágtam ezt a császárkörtéfat ... Mert a tömlőben úgy jóltartottak a császár ke-nyerével, hogy örökre megke-serítettte a szájam ízét és attól tartottam, hogy még ennek a császárkörtéfának áldott gyü-mölcse is sorvasztó méregg vá-tozék a fogam alatt! ...

... A drága fa, mint irtózatos nagy holttest sőtétlett a fagyos földön ... A pirosképi holdvil-lág fedten a felhők mögé tujt ... En még máig égneek szegett fejjel látom az öreg székelyhu-szár Bibarcfalvi Szabó Áront ... A székely nép lelke ez, es maga is ilyen! ... Az életét o-dadnja, legdrágább kincsét fel-áldozza az eszményéért, azért volt és marad örökéletű, mi-nden halálnál erősebb ez a dicső-séges, nemes ősi nép!

MINDEN KANADAI MAGYAR TUDJA, HOGY A KANADAI HIREKET LEGELŐSZÖR A KANADAI MAGYAR ÚJSÁG KÖZLI AZ ÖSSZES MAGYAR LAPOK KÖZÜL — BEKÜLDTE MAR ELŐFIZETÉSÉT?

Az 1930-as kiállítások sütőversenyének eredménye:

az egyetlen **ARANYÉREM**
mindkét **EZÜSTÉREM**
103 ELSŐ DIJ
225 MASODIK DIJ

Több mint 40 fajta házi kenyér, sütemény, torta, tészta díjazásra kiírt versenyén az összes lisztgyártmányok közül azok nyerték a legtöbb díjat, melyek legfőbb alkotóeleme a

Robin Hood FLOUR

A fenti díjakat a Brandon, Calgary, Edmonton, Saskatoon, Regina, Yorkton, North Battleford és Prince Albert városokban rendezett kiállításokon nyerték a házi lisztgyártók: fehér és barna kenyérről, valamint finom süteményekről, kétszeres búttal, buktával, lepényel, fánkka, rétesrel és minden elképzelhető tésztafajtával.

Írjon a Robin Hood Mills Ltd., Moose Jaw, Sask. címre és kérjen INGYENEN az "77 díjat nyerhet" kártyát, amely 77 fajta tészta készletét leírását adja, melyet

„HA AZ OLÁHOK OKOSABBK LENNÉNEK”

EGY VILÁGHÍRES FRANCIA AZ ERDÉLYI MAGYARSÁG HIVATÁSÁRÓL

Mérő Mihály, Párisban tanuló székely diák levelet írt haza a szüleinek. A levél tele van rajongó lelkesedéssel, aminővel csak fiatal lélek tud megélni. Mérő Mihály levele büszkeségtől és boldogságtól sugárzik. Mert — tessék csak elképzelni — a fiatal székely diákok összehozta a sors Paul Bourget-vel, a nagyszerű francia regényíróval. Mérő Mihályt elbűsösítette az immár hetvennyolc éves, tündős francia akadémikus.

Nyilván sok mindenről beszélgettek, mert hiszen Paul Bourget-t minden emberi megnyilatkozás érdekli, ám nem kevesebb szomszjas egy fiatal, minden benyomásra élelken reagáló székely diák. Természetesen irodalomról beszélgettek, ámde sor került a magyarság sorsára is. Bourget hallott valamit az igazságtalan trianoni békeéről, de csak Mérő Mihálytól tudta meg, hogy az elszakított Erdélyben több, mint másfélmillió magyar került román uralom alá.

A nagynevű francia író megdöbbenne hallgatta Mérő Mihályt és elképzelhető a székely fiú öröme és büszkesége, amikor Bourget kijelentette, hogy

szinte rokonérzéssel van a magyarok iránt, akinek irodalmát — ugymond — Petőfi, Jókai és Madách révén ismeri. Ismeri Jókai regényeinek a javát, elragadtatással beszélt Madách Embert tragédiájáról és Petőfi tüzés lírájáról. A legjellemzőbb azonban, amit Bourget a beszélgetés végén mondott:

— Szent meggyőződésem, hogy a románok számára nyereség a másfélmillió magyar tömeg. És ha a románok elég okosak lennének, akkor a maguk javára fordítanák azt a jótéményt, amelyben a trianoni békeszerződés részesítette őket. A szó szoros értelmében vett szellemi erőttöbbletet jelent az erdélyi magyarság Románia számára, ha a magyarokat fájás-gyakban meg nem bolygatják, sőt ellenkezően, a magyar kisebbségben duzzadó erőket felszabadítják és Rumánia szellemi és fizikai munkakörébe szabadon és teljes mértékben beillesztik.

50 CENT a Kanadai Magyar Újság 1931 évi Képes Naptárára. Megrendelte már?

P É N Z

KÜLDÉS A VILÁG BARMELY RÉSZÉBE POSTAN VAGY SURGONYILEG — HAJÓJEGYEK ELADASA AZ ÖSSZES VONALAKRA EREDETI ÁRAKON

4 1/2 0/0

KAMATOT FIZETÜNK BETÉTEKRE NEGYEDÉVI EL SZÁMOLÁSSAL

THE HARBOR STATE BANK

Alapította: **EMIL KISS,**
4th Ave. 9th St., NEWYCRK

Keletkanadában

a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzügyi intézmény.
HAZAK, FARMOK STB. ADÁS-VÉTELÉRT INTÉZTESSE VELEM
Bármilyen ügye-burján dolozásban forduljon hozzám:
LOUIS SZABO
BOX 244 14 Crowland Str. Welland, Ont.
A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar-megbízottja.

Mennyit veszít az idén a pool?

A gabona világpiacon helyzetéből ítélve a nyugatkanadai pool előreláthatólag veszteséggel fog zárni az idei évet. Azzal a forgalombahozott hírrel szemben azonban, mely a pool tízmillió veszteségéről számol be, a legtöbb Saskatoonban megtartott gazdaggyűlés alkalmával foglaltak állást a pool igazgatói.

Százmillió üveg pezsgőt gyártott Törley

Bizonyára minden kanadai magyar ismeri — legalább hír-ből — a Törley pezsgőt. Azt azonban már kevesen tudják, hogy miként vergődött világhírré a magyar pezsgőborok ez a legkiválóbbika.

1871-ben, mindjárt a porosz-francia háború után egy magyar fiatalember jelent meg Rheimsben, aki a pezsgőgyártást akarta megtanulni, Champagne títkáit, azt a hagyományos művészetet, amelyel a francia pezsgő ize és zamata világszerte hódít. Csantavéri Törley Józsefnek hívták ezt a magyar fiatalember.

„HARCOLJANAK EZUTAN A KIRÁLYOK S POLITIKUSOK”
Nem mondott semmi újat Crozier angol brigádéros, amikor Massachusets állam Boston városában kijelentette, hogy a legközelebbi háborúban a királyoknak, diplomátáknak és politikusoknak kellene a maguk igazát kiverkedniük. Ezt a mondást már hallottuk a háború alatt is, csak hogy akkor nem a tábornokok, hanem a háborúban ezer szenvedésen át eső kőzatonok szájából. Ha a Franciaországban küzdő angol haderő az őparancsnoka is végre erre az álláspontra jutott, úgy mindenesetre van benne valami igazság s ha mindez nem is fogja megakadályozni egy következő háború kitörését — mindenesetre figyelemreméltó jelenség, hogy ma már a tábornokok is így gondolkoznak.

A POZSONYI ÁLLAMI KÓRHÁZAK SZÖRNYŰ HELYZETE

A csehbarát Reggel és a Szlovák hosszú cikkekben foglalkoznak a pozsonyi kórházakban észlelt rettenetes állapotokról. A látogató — írja a Reggel — aká a kórház egyes osztályait végigjárja, egyenesen elborzad a sok szörnyűség láttára. A cseh uralom óta büz és piszok mindenütt. A börtönügyi osztályon ismeretlen fogalom a kés és villa, a betegek a körükkel tépik szét a húst a mártást meg kiisszák hozzá. Nem emberekkel, hanem vadállatokkal lehet csak így bánni, jegyzi meg a lapok, melyeknek szenzációs cikkei nagy felháborodást keltettek.

ciája az 1929-es termés eladásáig, illetőleg 1930 november 1-ig érvényes: sokan attól tartanak, hogy a bankok élni fognak ezen jogukkal október folyóiban, mely a pool tizmillió dollárt érő vállalat s így a farmerek tízmillió dollárt terjedő követelése teljesen biztosítottak látszik, a bankok követelésének behajtásáig nincs mitől aggódni. Az általános kanadai válságot szem előtt tartva pedig nem valószínű, hogy éppen a pénzintézetek nehezteljenek meg a pool helyzetét, amilyet nekik is elsősorban érdeklik, hogy a gazdák szövetkezete tömegesen maradjon még a pénzügyi válság idején is.

Bárha a pool még a mai néhez helyzetben is legalább húszmillió dollárt érő vállalat s így a farmerek tízmillió dollárt terjedő követelése teljesen biztosítottak látszik, a bankok követelésének behajtásáig nincs mitől aggódni. Az általános kanadai válságot szem előtt tartva pedig nem valószínű, hogy éppen a pénzintézetek nehezteljenek meg a pool helyzetét, amilyet nekik is elsősorban érdeklik, hogy a gazdák szövetkezete tömegesen maradjon még a pénzügyi válság idején is.

Megfagyott egy misszionárius Északon

Edmontontól félezer mérföldre északra ismét hivatása áldozatul esett egy hittérítő barát, aki pap, orvos, tanító volt egy személynben. A legészakibb telep lakó beteg megátogatására induló Jules Lecuyer egyik befagyott folyón gyalogolt át, midőn beszakadt alatta a jég és a szerencsétlen misszionárius életét veszítette az Arctic Red River fagyos vizében. Eszkimókból és indiánokból álló hűvel csak hetek múlva találták rá a színtele résztvevő temették el legnagyobb barátjukat.

A CSEHÉK MÁR LISZT FERENTŐK IS RETTEGNEK

A szláv állami nagyvendégében Pihik Jóska pozsonyi cigányrimás klasszikus zenével és bevezetkedni kívánt a nagy szárn hallgató közönségnek. A többek között eljátszotta Liszt Ferenc egyik örökbecsű repertoárját is, azonban alig csendültek fel a rapszódia első akkordjai, a közönség köréből felugrott egy cseh nemzetiségű állami tisztviselő és magából ki kelve rohant a zenekar elé és hangos szóval tiltakozott az elaklen, hogy cseh állami fűrdőben magyar szerző zeneművét játszák.

Pihik Jóska primás nem vesztette el önralmát hanem széles méltósággal befejezte Liszt remekművét. A nagyszámú magyar közönség körében annál inkább óriási felháborodást keltett ez a durva csehpi-maszág, sokan azonnal távoztak a helyiségből, sőt több magyarországi vendég még aznap — nagyon okosan! — hazautazott.

Kanada legnagyobb áruházának most készült el torontói új otthona. A "The Timothy Eaton Co." manitobai "Tyndall" mészkövel fedett hatalmas vasbetonfalain több honfitárs dolgozott.

Országut, amely kivezet az ismeretlenségből

Másfél estendei munka után megnyitotta a bécs-budapesti utat a jó magyar utnak, ami nagyon fontos, hiszen meg az elmúlt fele vezető utról van szó, mert a magyar határtól az ország fővárosáig már könnyen futnak az autók, viszont az osztrák fővárostól a magyar határig még tart az autósok kínja, a választ adta, hogy a bécsi utat ugyan arrafelé is az utakat, de csak uthengerelek voltak, mert az osztrákoknak az az álláspontja, hogy szakadjon meg a kultúra, a turisták, autósok ne menjenek tovább a Balkán felé. Elfelejték, hogy közbeesik még Magyarország. Már csak azért is haragszanak rá, mert Bécs főleg az idegen forgalomból él és Budapestben mindinkább erős ellenfelet kapott. Aki egyszer megfordult a magyar fővárosban, nemcsak visszatér ide, hanem másokat is hoznak irányít...

Bécsben már elterjedt a híre, hogy a jó magyar utnak, ami nagyon fontos, hiszen meg az elmúlt fele vezető utról van szó, mert a magyar határtól az ország fővárosáig már könnyen futnak az autók, viszont az osztrák fővárostól a magyar határig még tart az autósok kínja, a választ adta, hogy a bécsi utat ugyan arrafelé is az utakat, de csak uthengerelek voltak, mert az osztrákoknak az az álláspontja, hogy szakadjon meg a kultúra, a turisták, autósok ne menjenek tovább a Balkán felé. Elfelejték, hogy közbeesik még Magyarország. Már csak azért is haragszanak rá, mert Bécs főleg az idegen forgalomból él és Budapestben mindinkább erős ellenfelet kapott. Aki egyszer megfordult a magyar fővárosban, nemcsak visszatér ide, hanem másokat is hoznak irányít...

Nem mintha huzzák halasztóták volna a munkálatokat, hanem nehezen lehetett a pénzt előkeríteni. A magyarságot az ismeretlenségéből kivezető Buda pest—Bécset összekötő első utszakasz megépítése nagyon is nagy feladat volt. Most ma, mindenki bizik abban, hogy a jól sikerült utépítésnek hamarosan olyan nagyarányú folytatása lesz, hogy a magyar utak rossz hírneve hamarosan eltűnik és mintaszerű forgalom lesz egész Magyarországon.

Autószerencsétlenség az országúton

Schauffert Rudolf, stockholmi honfitársunk október 28-án este haza felé igyekezett Szomtokó Ferencné társaságában, a Canora és Yorktoni fűton. Körülbelül hat mérföldre lehetek már Yorktontól, amidőn az autójuk beleszaladt egy megnem világított fát szállító kocsiba. Az összeütközésnél Szomtokó néni súlyos vágásokat kapott az arcán, míg Schauffertnek, aki az autót vezette, a rázkódáson kívül más baja nem történt. A yorktoni rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy kit terhel az összeütközésért a felelősség.

VISSZAFELÉ REPÜL EGY ÚJFAJTA GÉPMADÁR

Avagy mégis csak huncut a német. A Berlin mellett tempelehoi repülőtéren ugyanis kipróbálták a legújabb repülőgépet, melynek a farka és kormány szerkezete elől van, míg a motor hátul foglal helyet. Egy másik repülőgép is elkísérte az új gépmadarat első útján, valóban úgy látszott, mint ha teljesen egyformák volnának, csak az újfajta gép hátrafelé repülne.

MACDONALD'S Fine Cut

Aki maga sodorja cigarettáját — az jobb dohányt nem talál

Minden csomag dobozában **ZIG-ZAG** Cigaretta Papir ingyen

GYŪJTSE A KÉPES KÁRTYÁKAT!

KARACSONYI TÁRSASUTAZÁSOK AZ ÓHAZÁBA

Irodánk a legnagyobb hajótársasággal megállapodva november és december hónapokban több útszállítást rendez az alant felsorolt hajókon:

- Nov. 7. Duches of York, C.P.R., Montrealból
- Nov. 15. Laurentic, White Star, Montrealból
- Nov. 21. Antonia, Cunard Line, Montrealból
- Nov. 28. Duches of Bedford, C.P.R., Montrealból
- Nov. 27. Doric, White Star Line, Montrealból
- Dec. 1. Cleveland, Hamburg America, Halifaxból
- Dec. 4. De Grasse, French Line, Halifaxból
- Dec. 7. Westerland, White Star, Halifaxból
- Dec. 8. Ascania, Cunard Line, Halifaxból
- Dec. 8. Stuttgart, North German Lloyd, Halifaxból
- Dec. 13. Montclare, C.P.R., St. Johnból.

A fenti hajók indulásánál az utasok elhelyezkedéséről irodánk megbizottja személyesen jelen lesz, s ugyancsak Torontóból való továbbutazásánál személyesen állunk utasaink rendelkezésére.

A november hó 15. én, 21-én és a december hó 7. én induló hajókon kísérőnk megy az utasokkal át Európába s az egész uton rendelkezésére áll az utasoknak.

A november hó 21. én induló Cunard hajó utasait Dr. Jánosy letván személyesen kíséri az Óházába. — A hajójegy ára: \$90,00 Montrealtól vagy Halifaxtól — A vasúti jegy Budapestig \$20,74 — Prágáig \$14,16 — Kassáig \$17,93 — Zágrábig \$16,32 — Aradig \$21,86 — Temesvárig \$21,53

Ha Önnek szándéka van karácsonyra hazautazni miért nem tart velünk. Mi díjtalanul eljárnak utolsó ügyében gondoskodunk visszatérési engedélyéről, segédkezünk csomagjainak rendezésében, várjuk Önt már Torontóban vagy Montrealba való érkezésénél.

Írjon azonnal részletes tájékoztatásért s kérje beosztását már most valamelyik fenti hajóra, biztosítjuk, hogy jól és kellemesen fog utazni.

CIMUNK:

Dr. S. E. JANOSSY & Co.
HAJOJEGYIRODA

543 Queen St. West., TORONTO, Ont.
LEGOLCSÓBB ÉS LEGPONTOSABB PENZKÜLDÉS, — BEVANDORLÁSI ÜGYEK

"OTTHON" ÉTTEREM ÉS SZALLODA

700 Main St. Winnipeg, Man. Tel: 25187 (a CPR. szálódával szemben).
Elsőrendű olcsó magyar konyha, a winniepi magyarság találkozó és szórakodó helye. — Billiárd terem. — Atutazók részére tiszta szobák méltányos áron kaphatók. — Jó kiszolgálás! — Szives pártfogás kér.
MOLNAR GYULA tulajdonos.

TARTSA LÁBAT MELEGEN

A legnevesebb orvosok megállapítása szerint a legtöbb téli betegség megfázásból ered. Ön azonban megmenekülhet a megfázástól, ha Great West gyártmányú nemcsipőt visel, miután a Great West cipők még a leghidegebb időben is melegen tartják a lábat.

Az Ön házirova is ajánlani fogja a Great West nemcsipőt. Kérjen tehát Great West téli lábbelit a legközelebbi kereskedőtől.

Great West Foot Company, Limited, Elmira, Ontario

WEAR **Great West Felt** COLDPROOF FOOTWEAR

Honfitársak!

Ha bármikor Hamiltónba vetődnek, ne mulasszák el felkeresni

SIMON JÁNOS

MAGYAR ÉTERMÉT.

230 BARTON ST. EAST, HAMILTON, ONT.

Előrendű magyar konyha, figyelmes kiszolgálás, olcsó árak!
A hamiltóni és környéki magyarság szives pártfogását kéri.
Telefon: Regent 8925 a Tulajdonos

GLOBUS PRINTING S. HOLLOSI

MAGYAR NYOMDAVALLALAT

A KANADAI MAGYAR ÚJSÁG KÉPVISELŐJE
1600 St. Lawrence St. — MONTREAL, Que.
KÉSZIT MINDENFÉLE NYOMTATVÁNYOKAT, KÖNYVEKET, ÚJSÁGOKAT, STB. IZLEBES KIVITELBEN MÉRSEKELT ÁRBAN ÉS MINDEN NYELVEN.

MEGTALÁLTAK AZ R-101 NAPLÓJÁT

Londonban óriási érdeklődés óra egy perckor szállt kassá a mellett nyitották meg az R-101 naplóját. A továbbiakat az angol kormány számára az angol kormány Sir John Simont bízta meg a vizsgálat ellenőrzésével, aki meg is ígerte, hogy nem fog kezet a vizsgálattal, hanem a vizsgálatot mindenki tudja, hogy hajna és a közvélemény megnyugtassa a céljából a legszigorúbban ki fogja nyomozni a 46 ember életébe kerülő szerencsétlenség okait.

Mindaddig azonban csupán egy olyan okmányt sikerült előkeríteni, amelyből következtetni lehet az R-101 utolsó perceire. Ez egy gyűrött, rongyos papírlap, amely a lezuhanáskor valószínűleg a megrepedt vizartányok lá került és így megmaradt az utókor számára. A kis cédulán pedig nem kevésbé értékesebb írás mutatkozik, mint a léghajó egyik elpusztult tisztjének az R-101 mindenesetre mozdulatáról szóló jelentése.

Eddig már sikerült megállapítani, hogy az R-101 teljesen szabályszerűen repült még éjjel két óraker, motoral egyenletesen berregtek, csupán két

A vizsgálóbizottság most az R-101 megmenekült három al tisztjét hallgatja ki, bekérték azonban mindazokat a magánleveleket, melyeket közvetlenül a léghajó indulása előtt adtak postára az R-101 szerencsétlen utasai. A tárgyalás alkalmával felelevenítették a szintén szerencsétlenül járt R-38 építőinek vallomásait és ezenkívül kikértek a külföldi szakértők véleményét is az 1925-ben Óhióban lezuhant Shenandoah nevű katonai Zeppelin, valamint a hét évvel ezelőtt vihar áldozatául esett Dixmude francia léghajó elpusztulásának okairól.

JÓBB LESZ-E TÉLEN A BUZAKERESLET?

Az Egyesült Államok statisztikai hivatala most becslést közöl a világ ezidei gabonatermesztéséről szóló jelentését. Ennek értelmében az idén Oroszország és Kína leszámitásával 160 millió bushellel több termelt az egész földkerekségen, mint 1929 folyamán, viszont 320 millió bushellel kevesebb, mint 1928-ban. Az egész világot fenekesítő felforgató gazdasági válság ellenére is kerekén 100 millió bushel búzával kevesebb van jelenleg raktáron, mint tavaly ilyenkor.

Mindenesetre jó hír az is, hogy a tavalyinál előreláthatólag 250 millió bushellel több lesz a fogyasztás az idén télen, minek következtében remény van arra, hogy a búzafőleség legnagyobb részétől megszabadulhatnak a gabonatermelő országok, ami lehetőleg a jövő termés árát kedvezően fogja befolyásolni. Oroszországról s Kínáról nem hoz adatokat a washingtoni statisztikai hivatal, de a jelek szerint nem valószínű, hogy bármelyik állam nagyobb mennyiségű búzát tudjon kivinni, miután egyes vidékeken éhínségben pusztulnak az emberek.

TELEFONÖSSZEKÖTTETÉS WINDSOR ÉS AUSZTRÁLIA KÖZÖTT

Mult pénteken folyt le az eddig leghosszabb távolsági telefonbeszélgetés Kanadából, amikor az ontariói Windsorból Ausztráliát hívta fel a Ford gyár kanadai igazgatója. A légvonalban 16.800 mérföldre irányított "business-call" nagy érdeklődést keltett az egész országban, miután ezáltal is bebizonyosodott a modern technika fontos szerepe a világ kereskedelmi életében.

A tízperces windsori telefonbeszélgetés kanadai gyártmányú Ford autómobilok Ausztráliába való szállításáról szólt. Az összeköttetést részben telefonon, részben rádióon közvetítették. Windsorból Newyorkig például közönséges telefonon folyt a beszélgetés, melyet New Yorkból Londonba és onnan Ausztráliába magasszfűtségi rádiótelefonon továbbítottak.

ELFOGTAK KÉT CSEMPESZHAJÓT

Nova Scotia Halifax kikötőjében megragadták a nyílt tengeren lefoglalt két csempészhajót a kanadai vámőrök. A dugárak között természetesen nagy mennyiségben volt szesz is, ezenkívül amerikai cigaretták és rengeteg selyemruha, mintegy 35 ezer dollár értékben.

KARACSONYI TÁRSASUTAZÁS

A "De Grasse" gőzösön
Indulás NEWYORKBÓL
1930 DECEMBER 4-én
avagy HALIFAXBÓL
1930 DECEMBER 6-án
Egyenesen Havre kikötőjébe
EZT A TÁRSASUTAZÁST NYUGATI IRODÁNK IGAZGATÓJA SZEMÉLYESEN VEZETI

A French Line nagyserű elhelyezkedési lehetőségeket biztosít utasainak a "De Grasse" gőzösn, melynek konyháját és kiszolgálását igen előnyösen ismerik Kanada magyarái. Teljesen díjtalan orvosi szolgálat, a kabinokban ragyogó mosdó, tisztaság mindenütt és kényelem. Látogassa meg szeretteit az idén karácsonyra! Kijön gondtal kezeljük utópoggyászát a gondoskodunk arról, hogy otthon érezze magát a hajón.

Olcsó jegyek Európa bármely pontjára
Bővebb felvilágosításért forduljon bármelyik ügynökünkhöz!

French Line

HAJOJEGYEK

az Óházába és onnan ide az összes vonalakra

PENZKÜLDÉS

1 nap alatt
WINNIPEGRŐL az Óházába
BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEK
FÖLDELADÁS
KÖZJEGYZŐI OKIRATOK

Óvakodjunk az

értéktelen utazatóktól a VILÁGHIRŰ valódi

"DIANA" SÓSBORSZESZ

csakis a Pannoniánál kapható

JÖJJÖN EL SZEMÉLYESEN VAGY ÍRJON A KÖVETKEZŐ CIMRE:

"PANNONIA"

621 Main Street

TELEFON: 21 258

WINNIPEG, Man.

MONTREAL UTBAN — CHICAGO FELE

A közelmúltban elkövetett szorozatos bankrablások után ismét olyan avilági szenzáció foglalkoztatja Montreal városát amire a régi jó világban alig akad példája. Dr. LaLanne neves montreali francia orvos ugyanis hamisítatlan chicagói recept szerint felszilitást kapott, hogy jelenjék meg a titokzatos levélben jelzett helyen és időben és helyezzen el legalább tízezer dollárt — ha az életét kedvesnek tartja.

Dr. LaLanne természetesen azonnal értesítette a rendőrséget az esetről, minek következtében állandóan detektívek vigyáztak rá, hogy baja ne essék. Miután elmúlt a kitűzött idő, négy elegáns öltözött bandita jelent meg mult péntek éjjel a doktor lakásán. Az elrejtőzött detektívek természetesen elfogták és bekísérték őket. Valatásuk folyamán kiderült, hogy az orvost el akarták rabolni azal a szándékkal, hogy családjától hátha sikerül majd ezen a módon váltságdíjat kiereszkolni.

TIZEZER DOLLART VESZTETEK EL A BANDITÁK

British Columbia legnagyobb városában, Vancouverben történt a mult hét végén, hogy 4 mindenre elszánt betörő elvesztette menekülés közben a zsákmányt. A négy jómadár úgy látszik még így is szerencsével dícselkedhetik, hogy megmentette életét, miután a Fraser folyó felett elvonuló hidon két rendőr valóságos golyózáport indított utánuk.

A Vancouver melletti Murray ville egyik üzletében feltörték a banditák a páncélszekrényt, majd elegánsan felöltözöttek s mintegy 300 dollár értékű áruval megrakodva indultak utnak. A rendőrség azonban hamarosan neszt vett a kasszafurásnak és üldözöbe vette őket. A banditák először a 300 dollár értékű árut hagyták hátra menekülésük közben, majd az egyik palánkon átvette magukat, elrejtették a tízezer dollár értékű részvény csomagot és már nem volt idejük visszamenni érte.

NEM LEHET GYERMEKŰK A GYÖNGEELMÉJÜEKNEK ÉS ISZAKOSOKNAK

Amerikában az Unió több állam törvényesen intézkedik, hogy a súlyosan terhelteket, akiknek az orvosai tanácsa ítélete szerint csak súlyosan terhelt utódok lehetnének, bűnözés esetén megfosztassák a gyermekalkadás lehetőségétől. Most Anglia készül behozni ugyanezt a törvényt. Az angol munkásmiszterium neves orvos tudósok kidolgozásában terjedelmes ismereteket adott ki e törvény cél-szerűségének magyarázására. E magyarázatok szerint az örülteknek, félörülteknek, súlyosan iszákosoknak, vérszomjbjó-gyilkosoknak és szenvedélyes gyújtogatóknak csak súlyosan terhelt közveszélyes utódaik lehetnek, akik ellen a társadalomnak joga van a fenti törvény útján védekeznie.

Mennyi csuszik le évenként az amerikai száraz garaton?

HAROMMILLIÁRD DOLLAR ÉRTÉKŰ ITAL FOGY EL

A prohibíciós törvény ször- évenként háromszázmillió do- nyú következményeiről nap-nap lárt költenek szeszitalokra, ho után újabb statisztikákat adnak ki Amerikában. A szeszitalom lőtt ez a kiadás átlag évi ezer- ellen most ezekkel a statisztikai millió dollárra rugott csak. A kimutatásokkal akarnak újabb szövegség másféléven át ellen- harcot indítani s ez a mozgalom egyre több embert hódít meg a prohibíciós törvény gondolatnak. Az amerikai szeszitalomellenes szövegség például több al- kalommal bebizonyította, hogy ma jelentékenyebben több alko- hol fogy el Amerikában, mint a prohibíciós törvény életbelépte- tése előtt.

Most megállapította, hogy az Egyesült Államokban jelenleg

Gyűjtse a "KÁRTYÁKAT"

amelyeket a TURRET finom- ravágott dohány csomagok- ban talál, értékes ajándé- kokat adunk értük!

KÁRTYÁKAT mellékelünk még ezenkívül következő dohány gyárt- mányainkhoz

- Turret cigaretták
- Dixi Plug pipa-dohány
- Stonewall Jackson szivarok (Csak 5 darabonkénti csomagban)
- Ogden's Cut Plug dohány
- Big Ben Cheving dohány
- Winchester cigaretták
- Millbank cigaretták
- Old Chum dohány
- Rex cigaretták

NEGY teljes sorozat kártyáért

ÖT teljes sorozat kártyáért

ÖT teljes sorozat kártyáért

NYOLC teljes sorozat kártyáért

EGY teljes sorozat kártyáért

KÉT teljes sorozat kártyáért

KÉT teljes sorozat kártyáért

TIZ teljes sorozat kártyáért

„HAZÁNAK
RENDÜLETLENÜL
LÉGY HIVE, OH
MAGYAR!”

MAGYARORSZÁGI HIREK

„CSONKA-
MAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSZÁG”

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SANDOR UCCA 18. IV. 2.

KIUTAT KERES AZ ÓHAZA A VALSÁGBÓL

Bethlen István miniszterelnök eddig nagyon optimista volt. Nem mintha oktalannul rózsaszín szemüvegben keresztül nézte volna a világot, hanem, mert minden erejét megfeszítette, hogy az országot az egész világot megrázó válságon keresztül tudja segíteni. Ha lelkét nem töltötte volna be ez a nagy bizalom, úgy képtelen lett volna az eddigi nagy küzdelmekre. Érezte, hogy biztatni kell a csüggedőket, mert különben az erők elernyednek, az egész magyar nemzet nem tud tovább harcolni a jobb jövőért.

Az idel tél lesz azonban az Ó-hazának legnagyobb megpróbáltatása s így a miniszterelnök úgy érezte, hogy kötelessége minden kendőzítés nélkül felárni a helyzetet. Első ősz nagy beszéde figyelmeztetés volt az egész nemzet számára. Kijelentette a legnagyobb komolysággal, hogy a helyzetet nem tartja valami könnyűnek. Tavasz óta a mezőgazda viszonyai mind inkább leromlottak. Külföldről nem vehetünk fel kölcsönt, az ennek következtében a hitelkriszis egyáltalában nem enyhült. Az ipari munkanélküliség fokozódott. Eddig legalább az államnak volt rendben a szénája, most már a gazdasági krízis hatását az állam bevételeinek csökkenésében is észre lehet venni.

Nem lehet arra gondolni, hogy a kormány gabonamonomopoliumot léptessen életbe, mert az állam nem spekulálhat és az ezzel járó 25-30 millió pengő esetleges deficitet nem vállalhatja magára. A mezőgazdaságot különben is a mi kicsi-

tartás egyensúlybához az érdekekben olyan áldozatokat kell hozni, amire eddig nem volt példa. Ha nem is szállítják le a tisztviselők fizetését, a tisztviselői létszámot jelentékenyen csökkenteni fogják. Ismét előtérbe nyomult a kihalási rendszer bevezetése. Hat esztendő alatt tíz százalékkal akarják csökkenteni a létszámot. A leg több hivatal máris felejltette a tisztviselői fizetésnek egy százalékát az inszések téli istapó-lására. Nincsen olyan magyar ember, aki nem érezné, most mindnyájunkra össze kell fog-ni, mert különben az eddigi erő-feszítéseink hiábavalóknak bizonyultak.

A városok inszégakciókkal próbálnak enyhíteni a legkiáltóbb nyomonon. A városi lakosság különben is mindent megtesz, hogy a tél nehézségeit le tudja gyűrni, de az idei tél talán még veszedelmesebb lesz a vidékre. A földműves népnek nemcsak az élelmiszerellátás körül vannak nehézségei, hanem a gazda-társadalom, az ország gerince, teljesen lerogyolódott. Budapest részint a munkanélküliség csökkentését és a mezőgazdasági válság enyhítését mozditja elő. Beszéltek arról is, hogy a tisztviselők fizetését leszállítják. Az egyenlőség az, hogy a nagyobb állásban levő tisztviselők fizetését husz százalékkal mérsékl-lik, míg a kisemberek fizetésé-hez vagy nem nyulnak, vagy pedig öt-tíz perccel leszállítják le.

A miniszterek és a képviselő-kormánytagok előljárni jó példával. Péter képviselők már a jószántukból javasolták, hogy a bizottság érintkezést keresett a magyar postogárakkal. Meg-magyarították a gyárosoknak, hogy most olyan fontos kérdé-sek forognak kockán, hogy áldozatokat kell hozni, minden jövedelemről le kell mondani a falu ocsó ruhaellátását ke-resztil kell vinni. A különböző szövetkezetek fogják kézbevenni ennek az akciónak lebonyo-lítását és a visszaélések elkerü-lése szempontjából minden szó-vebe belevarrják a szövet árat is. Természetesen nem akarják az egész országot egyfajta uni-formisba bujtatni és ezért új határoztak, hogy a helyi szoká-soknak megfelelően négy-öt fajta ruhát gyártanak.

A városokban szervezkedik az ipar. Hatalmas plakátok hív-ják fel az emberek figyelmét arra, hogy mindnyájunk érdeke a magyar ipar pártolása. Egy hétig csak magyar árut árul-tanak az üzletekben. Minden-estre nagyon érdekes arra gon-dolni, hogy körülbelül ötvenöt-ezer munkanélküli van Magyar-országban, viszont annyi árut hozunk be, hogy annak előál-tásához nem kevesebb mint hetvenezer külföldi munkás munkájára van szükség és leg-alább hétézer külföldi tisztviselőnek ad kenyeret a behozott iparcikkek piacraadása. Ha ókarcban látunk a szervezéshez, nagyon sok cikket itthon állít-batunk elő, elősöbben lehet ad-ni a cikkeknek és emellett még a munkanélküliségen enyhíteni tudunk.

Amennyire szomorú, hogy a világgazdasági krízis minket is ilyen erősen megnyomorít, any-

nyira örülni kell annak, hogy a nagy bajban összeforr az egész magyar társadalom. Mindenki azon töri a fejét, azért szedi

Hétről-hétre

Minden más kérdés eltörlül, mindenki csak a gazdasági kérdések megoldását tárgyalja. Ili vataos politika még nincs, a parlament még nem üt össze, de azé, t minden ember keresi a kibontakozást. Érdekes, hogy a pártpolitika kezd elveszteni az érdeklődést. Már csak két hó-nap választja el a fővárost a községi választásoktól, amilyen-nyel is a választások szökecsé-nyel, de most ezekkel a kérdésekkel nem igen törö-dnek, az érdeklődés inkább a tör-venyszerű tárgyalások felé tel-lerődött, miután a bíróság fel-szentesített egy hírlapíró a rágál-mazás vádja alól, holott azt írta, hogy a budapesti pékek u-zsora áron árusítják a kenyeret. A Sütők Ipartestülete volt a vádló és vádolt lett belőle. A bírói ítélet mondata ki, hogy Budapest a legdrágább a szemle egész Európában, a bu-dapesti pékek száz százalékos haszonra dolgoznak, hiába meg-e a gabona ára, azért a kenyértért annyit kell fizetni, mint azelőtt. Az egész ország tapsolt a bírónak. A pékek per-sze tiltakozó ülést tartottak és négyezer pék kiáltotta: Ártat-lan vagyok, de az ítéletnek folytatása lesz. Már a kormány is érdeklődik és a pékek szá-madást felül fogják bírni.

Az embereknek különben nincs pénzük és ezért a részlet-üzlet nagyon felvirágzott. Már egyesületbe is tömörültek, sőt védekeznek is a — nemfizető u-dósokkal szemben. Három hét-mulva egészen készen lesz a nemfizetők országos feketelis-tája. Aki benne lesz ebben a listában, részletre nem fog kap-ni árut. Sok kereskedő nem bi-zik ebben a mozgalomban. Egyrészt nehéz jól fizető vevőt kapni, másrészt pedig olyan nagy a verseny, hogy a keres-kezők nem fogják betartani a megállapodásokat, ha az adós valami kis biztosítékot fog nyújtani, máris kapni fog árut. Baj van a budapesti villamosok-kal: áramhiány miatt gyakran megakad a forgalom. Ez egész-szen szokatlan jelenség, mert már a kommunizmus óta ko-moly üzemmáza nem fordult elő. A villamostársaság azon-ban néhány hete nem itt állít-ja elő az áramot, hanem Bánhi-dáról kapja az ugynevezett Tal-bot-központtól. Az angolok ké-szítették ezt az erőművet és áll-tilog nem használtak megfe-lelő anyagot, de sokkal valószí-nűbb, hogy az új intézmény e-gyelőre gyerekbetegséggel küzd

észe az erejét, hogy az ország ebből a nehéz helyzetből kiszabaduljon.

RAIZS ÖDÖN

RÁDIÓ!

Keresse fel az üzletünket, ha
RÁDIÓT, RÁDIÓ ALKATRÉSZEKET, AUTÓ ALKATRÉSZEKET,
SPORTCIKKEKET, FESTÉKET
akar vásárolni.

“The Wentworth Radio and Auto Supply Co. Ltd.”

32 John Street North, HAMILTON Ont. Telefon: Baker 1335
MAS ÜZLETEINK:

TORONTO, ONT. Bay and Bloor	MONTREAL, QUE. 1450 St. Catharine St. W.
ST. CATHARINES, ONT. St. Paul Street.	KITCHENER, ONT. 155 King Street W.

Time works wonders

VALÓDI ROZSPÁLINKA melyet évtizedek óta kormánypuccsokkal lezárva őriztek a "Seagram" szeszgyár pincéjében. Hetven éve ismerik, iszik és szeretik a Seagram rozspálinkát

SEAGRAM'S 83 RYE WHISKY

MATURED IN OAK CASKS.

Figyelem!

Mi állandó készpénzvevők vagyunk legjobb napi árfolyam mellett az összes volt osztrák-magyar monarchia által kibocsátott értékpapirokra éppúgy ocsó, jugoszláv, román, lengyel, városi és ipari kölcsönökre Ajánlatok és felvilágosítások magyarul szívesen adtnak.

KAUFMAN STATE BANK
124 N. La Salle St. CHICAGO, III.

ALEX'S MEAT MARKET

MAGYAR HENTES ÜZLET

642 Logan Ave. WINNIPEG, Man. (a Market Street közelében, valamint 460 King St. és a Dufferin Ave. sarkán.)

Allandóan aktívan tart friss sertéshúst, marhahúst, óhazai min-tára készült kolbászokat, füstölt szalonnát, hajat, különböző kánnák-ban és egy fontos karton dobozokban zsirt, egészségügyi felügyelő ál-tal állományozott friss tojást, és némes paprikát, mely kellemes íz és jó színt ad. — Nagyobb rendeléseket házhoz szállítok, vidéki megren-deléseket egész Manitoba területére utánvétel (C.O.D.) a felvezek és hatádkétkal szállítok. Forduljon bizalommal cégemhez és szerezz be nálam hussüzletet. — Szíves pártfogást kér

ZEMNICZKY ELEK, tulajdonos.

OLCSÓ ÁRU KARÁCSONYI HAZAUTAZÁSOK

Utazás az alatt jelzett óriási és kényelmes hajóink bármelyikével:

New Amsterdam indul december 2-án
Volendam indul december 9-án
Rotterdam indul ..... december 12-én

EZEN HATALMAS GÖZGÉSEINK NEW YORKBÓL INDULNAK

Jegyvételre már most magát elő, hogy jó helyet biztosíthasson magának! Kanadába való visszatérési engedélyt is megszerzünk. Minden to-vebbi felvilágosítást szívesen megadunk. Horzartartás részére be-vándorlási engedélyt megszerzünk. Irjon magyarul erre a címre:

STEPHEN VOJNITS
STEAMSHIP TICKET AGENT
1473 St. Dominique St. MONTREAL, Que.

HOLLAND-AMERICA LINE

ROTTERDAM — VOLENDAM
NEW AMSTERDAM — VEENDAM

A Holland Amerikal Vonal közke-d volt hajó. Hajóindulás hetenként New Yorkból. — Mérsékelt árak

Kitűnő elhelyezés és ellátás min-den osztályban. Segítségére le-szünk a szükséges iratok megszer-zésében

Magyarországból — Kanadába.
Közvetlen összeköttetés
ROTTERDAM ÉS HALIFAX
között. Irodánk és képviselőink minden nagyobb városban. Felvilágosítást nyújt minden helyi ügy-nök vagy a

HOLLAND-AMERICA LINE
673 MAIN STREET
WINNIPEG, Man., Canada

MAGYAROK! — TUDJÁK-E AZT, HOGY AZ

Empire Életbiztosító Társaság Saskatchewan igazgatója magyar szá-r-mazású ember.

hogy az Empire Életbiztosító Társaság Kanada egyik legerősebb bizto-sító intézete.

hogy egy 20 éves biztosítás által önönösen takaríthatja meg pénzét, vészheti meg pénzbelleg családját, és magas "ostálék-kamatot" élvez-het megtakarított pénze után. — Ha Ön szereti a családját és komo-nyan veszi az életet, usy ne hagyja magát biztosítás nélkül, hanem írjon azonnal magyarul a következő címre:

GOLDSTEIN JENŐ kerületi igazgató
406 Birks Building SASKATON, Sask.
P. O. BOX: 780. Telefon: 5875

SCHLEIER JANOS

ÓHAZAI SZAKKEPZETT MAGYAR-NEMET BORBELYMESTER
Winnipegben a St. Marys Ave. 210 alatt (a Main St. és a CNR. álló-más közvetlen közelében)

uj üzletet nyitott

és ezuton is kéri a winnipeg-i honfitársak pártfogását.

FORDULJON TELJES BIZALOMMAL HOZZANK
UTLEVELEK, HAJÓJEGYEK, BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEK
KÖZEGYŐZI MEGHATALMAZÁSOK ÖGYESEN

IRODÁNK minden ügyes-bajos dolgában gyorsan és pontosan eljár és lakikameretes cinktészéről biztosítja.

H. SCHUMACHER, kir. közjegyző
GLAUG ISTVÁN, a magyar osztály vezetője
1607 Eleventh Ave. REGINA, SASK.

FIGYELEM! BIZTOS JÖVŐ!

The Colonist's Service Association Limited

CALCARY, 812 1. Street East, Alberta.

Nyugatkanada legkiterjedtebb MAGYAR telepítő és pénzküldő vállalat. INGVENES MUNKAKÖZVETITÉS.

25 dollár lefizetés mellett bárkinek adok 100 acre kitűnő Bussz termőföldet Alberta legjobb vidékén. Az első négy évben semmiféle má fizetni való nincs. Földek ára akörbenként 6-10 dollár. Elvételkor is kolák, templom, üzletek, vsunt a körben. Eddig 250 megtelepedett ma-gyar család bizonyítja a földek jósgáit.

Calgarytól keletre száz mérföldre kitűnő öntözött berendezéssel el-istva adok bárkinek 100 acre kitűnő busz és zöldségtermő földet 600 renként 30-50 dollár vételáron. Lefizetés a vételár 7%-a. A hátráló-igen kedvező feltételekkel fizetendő. Bárkinek, aki ezen földetből vá-sárol, adok kivánására házipénzre egyszer dollár segélyt és felszám-tok, bevétek a teljesen elkészített 50 acre földet későbbi visszafizetés-re bővebb felvilágosításért forduljon az irodához.

PENZKÜLDÉS, BEUTAZÁSI PAPIROK BESZERZÉSE, ÖGYVEDI ÉS KÖZEGYŐZI SZOLGÁLAT

Minden háznál legyen "DIANA" SÓSBORSZESZ

(HIRDETÉS)

Kanadai Magyar Ujság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont. Canada.
 Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 23747.
 Szerkesztő: **BÁCSKAI P. BELA** Editor
 Nagyobb hirdetések árát kívánatra azonnal küldi a kiadóhivat.
 Rates on advertisement contracts furnished on request.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Kanadában 1 évre \$3.00, Félévre \$1.50 KÜLFÖLD \$4.00
 Subscription in Canada 1 year \$3.00 half year \$1.50
 To foreign countries 1 year \$4.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Három-
 heti hirdetés \$1.25. Kétszáz be Money
 ábrákon vagy képeken a kétszáz
 hirdetésért.

UNALMASAN HOSSZU órák és töl-
 esték kellemesen telnek egy játszma
PIATNIK KÁRTYA-val. Ár 75 cent.
PANNONIA, 621 Main St. WINNI-
PEG, Man. 35-3

ELADÓ WELANDTÓL két mérföld-
 re nyugatra 116 akér első osztályú
 farm. Bővebbet a tulajdonosnál: A.
PORKOLAB, R. R. 3 WELANDT,
 Ont. 40-5

NYOLC SZOBAS burdingház teljes
 berendezéssel eladó. Havi bére \$25.00.
 Érdeklődők lépjenek összeköttetésbe
PÉTER ANDRÁSSAL 428 Alexander
 Ave. WINNIPEG Man. 44-5

ELADÓ FARMOK két 320 holdas farm
 6 és 8 mérföldre a várostól, mindket-
 tön 190 hold művelés alatt, 100 hold
 ugar, jó épületek, jó víz és föld bősé-
 ges túlsó. Ár \$16.00 holdankint,
 egyharmad készpénz, a fennmaradt
 összeg a termés egyharmadával tör-
 leszandó. A "Park Belt" magyar tele-
 pen. Bővebb felvilágosítást ad W.
FLOHR, QUINTON, Sask. 43-7

FONTOS óhazai ügyben keressük Pa-
 rianál Sándort, utolsó ismert címe:
 1456 City Hall Ave. Montreal, Que.
 Kérjük őt vagy a róla tudókat tudas-
 sák címét a kiadóhivataltól: 375 Har-
 grave St. Winnipeg, Man.

KERESSEM VADÁSZ IMRÉNE, szüle-
 teti Simon Anna feleségemet. Ő a
 vagy a róla tudók értesítsenek törvé-
 nyes elváltás okából, hogy megköny-
 nyebbíthessem életemet. Cím: VA-
DÁSZ IMRE, 40 Pearl St. BRANT-
FORD, Ont. 45-7

ELADÓ FARMOK! Kedves barátom,
 a stratonni magyar telepen még most
 is lehet jó és olcsó farmot, ahol óha-
 zai módra mindent termelhet. Jöjjen
 azonnal vagy írjon J. DEMETER
 BOX: 84. STRATTON, Ont. 45-8

KERESKÉK a főzésben gyakorlott 20-
 30 év közötti nő négy ember részé-
 re szakácsmunkára. Magyarul kell tud-
 ni. Házaság nincsen kívánva. Bő-
 vebbet levelezés útján. Érdeklődők
 írjanak a következő címre: N. KED-
VES, SOUTH JUNCTION, Man.

BUDAPESTEN 50 éves jóimendő ven-
 dőgő családi okok miatt felszerelés
 sel eladó. Ár 7000 dollár. Érdeklő-
 dők írjanak a következő címre:
SCHEFFER DANIEL, BUDAPEST,
 VIII. Főherceg Sándor ut 11, Hunga-
 ry, Europe. 44-6

ERDEI FARM és VASUTI munká-
 szoknak \$1.50 előzetes beiktatása mel-
 lett saját költségükön küldünk első
 rendű barna báránybőr sapkát nagy-
 ság szerint számban. Még nem fele-
 lőt kísérjük vagy a pénzt vissza-
 küldjük. Viszontelárusok szívesen
 kedvezményben részesülnek. WANK és
NAGY, 1659 City Hall Ave. MONT-
REAL, P. Q. 44-6

KEREM HONFITARSAIMAT, akik
 nekem koszt és lakást tartoznak,
 tartozásukat a legelővőbb idő alatt
 rendezzék, mert ellen esetben névze-
 rint leszek kénytelen feladni őket.
SZEP ZSIGMOND 528 McLaughlin
 St. FORT WILLIAM, Ont. 44-6

HAMILTON főcserjében, a magyarság
 központjában fekvő legelső magyar
 restaurant hasznataása miatt sűrűs-
 en és olcsón eladó. Érdeklődni lehet
 417 James St. HAMILTON, Ont. ci-
 men. 45-7

MAGYAR-NÉMET borhely üzlet nyílt
 Molnár étterem mellett 698 Main St.
 Winnipeg, Man. Szíves pártfogást
 kér **DASSINGER VENDEL** tulajdonos

EZ IGAZAN OLCSÓ. Egy 6 akeros
 farm, a legjobb föld B.C.-ben főt
 mellett, 3 szobás ház, városi vízve-
 zeték. Vancouver-től 4 mérföldre. Az
 ára csak 1.500 dollár. \$350 lefizetés.
 Ha szereti a farméletet, akkor itt
 vásároljon farmot, ahol az időjárás
 nagyon kellemes és három termést
 is lehet venni egy évben. Megterem
 minden egy mint az óhazában. Írjon
 magyarul vagy keresen fel személye-
 sen. A. NYISZTOR 455 Pender St.
 W. VANCOUVER, B.C. 45-7

KIADÓ 4 SZOBAS lakás, alkalmas len-
 ne két családnak két-két szobára
 osztva 304 Isabel St. WINNIPEG.
 Érdeklődni lehet 308½ Patrick St. a-
 latt. 43-5

TISZTELT HONFITARSAK újból
 megnyitottam burdingházamat. 133
 Ave. G. North. SASKATOON, Sask
SZENDIEK. 43-5

NE FELEJTSEN EL magával vinni
 az ERDŐRE — CAMPRE "DIANA"
SÓSORSZESZT
PANNONIA, 621 Main St. WINNI-
PEG, Man. 38-9

"FEL KELL AKASZTANI A CSEHEKET"
 Mihálicsek János pozsonyi
 szlovák napszámos Benes pozso-
 nyi tartózkodása alkalmával
 felkiáltott: "Fel kell akasztani
 a cseheket, én is felakasztanék
 vagy százat." A bíróság 2 hóna-
 pi fogházra ítélte a csehekből
 kiábrándult szlovák atyafit.

MINDEN KANADAI MAGYAR TUDJA, HOGY A KANADAI HIREKET LEGELŐSZÖR A KANADAI MAGYAR UJSÁG KÖZLI AZ ÖSSZES MAGYAR LAPOK KÖZÜL — BEKÜLDTE MAR ELŐFIZETÉSÉT?

Nagyon szép körácsonyi
 ajándékhöz juthat díjmentesen, ha
 legalább 100 AMERIKAÍ VAGY KA-
 NADAI MAGYAR PONTOS CÍMÉT
 NEKEM BEKÜLDI.

WIDDER MIKLÓS
 BUDAPEST, 63. Postafiók 45.

A LETHBRIDGEI VONOS ZENEKAR
 ezuton ajánkozik vidéki mulat-
 ságokra. Játsszunk magyar és
 angol darabokat. Prímás Biki
 István, cimbalmos Biró János,
 kontrás Walentin Bálint, nagy-
 bőgős a Régi. Címünk: Magyar
 Otthon 406-4 Ave. South
 LETHBRIDGE, Alta.

A magyarok találkozó helye
EDMONTONBAN!
EMPIRE HOTEL
 10246 99th St. Telefon 25075
 Jutányos árak, pontos kiszolgá-
 lás, csengőszolgálat minden-
 egyes szobában!

Kanadai Magyar Ujság
 375 Hargrave St. WINNIPEG

Magyarok! Látogassuk meg a
 winniepei magyarság egyik
 régi tagjának
Krausz Jenőnek
 "Piccadilly" Bodegáját (211
 Graham St.), ahol magyar cuk-
 rézsüttemények, fagyalt, gyüm-
 ölcsök, valamint dohány szí-
 yar, cigaretták, ugyisint pap-
 rika kapható.

HAZAUTAZÁS
 Ha haza akar utazni, úgy csatlakozzék az általam rendezendő
 társasutazáshoz. Ilyen társasutazás indul minden két héten. Írja
 meg hogy mikor akar utazni és én biztosítom helyét, díjmentesen
 elkészítem szükséges iratát, megszerzem a visszatéréshez szükséges
 bebecsúrási engedélyt.
 Részletes felvilágosítást írjon azonnal a legelső magyar
 irodához.
KONYHA FERENC, közjegyző
 6 First Ave. YORKTON, Sask.

KELEN SÁNDOR BANKHÁZA
 Cím: ALEX. A. KELEN
 1456 City Hall Ave. MONTREAL

INGYENES sorsolásban
 vehet részt ha Kelen Bankházával
 küldi a pénzét!
MINDENKI, KI NOVEMBER ELSEJÉTŐL AZ ÉV VÉGÉIG BANKHÁZUNKKAL KÜLDI A PÉNZÉT AZ ÓHAZÁBA, RÉSZT VESZ AZ ÚJÉVKOR TARTANDO SORSOLÁSBAN. ŐRIZZE MEG A PÉNZKÜLDŐ NYUGTÁT, — A RAJTA LÉVŐ NYOMTATOTT SZÁM A SORSJEGY SZÁMA!
TÖBB DIJ LESZ! KÉSZPÉNZ-DIJAK:
 Első díj \$50.00
 Második díj \$20.00
 Harmadik díj \$10.00
 Negyedik díj, öt egyenként \$5.00 ..... \$25.00
 Ötödik díj, 12 egyenként \$3.00 ..... \$36.00
 Hatodik díj, 12 egyenként \$2.00 ..... \$24.00
HUZÁS KÖZVETLEN ÚJÉV UTÁN HIVATALOS SZEMÉLYEK JELENLÉTEBEN! KÉRJEN PENZKÜLDŐ LAPOKAT

Hazautazások foglalja le jegyét előre.
 Hajójeget bármely vonalra biztosít-
 juk. Indulás majdnem minden nap van.
 Ha megírja mikor érkezik Montrealba,
 megvárjuk a vonatnál, autóval hajóra
 visszük. Karácsony felé négy társasuta-
 zást rendezünk saját vezetés alatt.
 Küldje be utlevelét s azt meghosszabbítat-
 juk. Ha utlevele lejárt, fénykép is kell.
 Vizumokat megszeresszük. Visszavándor-
 lási engedélyt 12 hónapig érvényes díj-
 talanul megszeresszük. Bevándorlási
 engedélyek:
**FIOKIRODA PORT COLBORNE, ONT., HOL LEC-
 KITÜNBŐ FARMOKAT TUDUNK AJÁNLANI**
ALEX. A. KELEN
 1456 City Hall Ave.
 MONTREAL, P. Q.

TIVOLI
 HAMILTON, Ont.
 A
Legválogatottabb Beszélő képek

Palace—Szinbáz Hamilton
 A Palace az egyedüli szinbáz
HAMILTONBAN
 ahol nem csupán beszéltűknek
 vannak, hanem ahol a legelő-
 rendű művészek, akrobaták és
 táncosnők is személyesen lé-
 nek fel a színpadon.

HA RAYMOND és környékén, ahol CUKORRÉPA, DOHÁNY
 és mindenféle kerti vetemény megterem, akár földet
 venni.
CSALÁDJÁ vagy ROKONA részére Bevándorlási Engedélyt akar beszerezni.
 HAJÓJEGYET akar venni, vagy PÉNZT akar küldeni
 SZEMÉLYESBEN, VAGY LEVÉLESEN FORDULJON
NEMEDY GYULA RAYMOND, Alberta.
 P. O. BOX: 298.
 MAGYAR TELEPÍTÉS IRODÁHOZ.

Elődrangú fényképezési műtermék a legma-
 dornobb felszereléssel várja Önt, hogy arak-
 pót megörökítse. Ugyancsak készítenk családi
 csatládi és egyleti csoportképeket jutányos áron
 gyönyörű kivitelben.
THE STAR PHOTO STUDIO
 490 Main Street. WINNIPEG, MANITOBA.

Köhög, Fáj a Melle?
 Ne hanyagolja el ezeket a bajokat
 KESZÜLJÖN, ERŐSÍTSE, TISZTÍTSA SZERVEZETET
 S NE MENJEN GYÖNGE MELLELE A TELNEK.
Köhögés, Meghülés
 ellen s mindazoknak, akik hajlamosak a meghűlésre, köhögésre,
 vagy kik bármely mell- és tüdőbajban szenvednek, legjobb a
Vörös Kereszt
Kárpáti Mell-Tea és Mellcseppek
 3 csomag KÁRPÁTI MELLETEA és egy nagy ÜVEG KÁRPÁTI
 MELLCEPPEK összesen csak két dollár. Használati utasítá-
 sal küldjük postán bárkóvá. A valódit csak úgy kaphatja, ha a
 pénzt a rendeléssel erre a címre küldi:
VÖRÖS KERESZT PATIKA
 8901 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

BRITISH COLUMBIAI MAGYAROK, ELŐS IGAZSÍKEREI
 MAGYAROK ÁLTAL TERMELT ES GYÁRTOTT
British Columbiai cigaretta és pipadohány
 TETSZETŐS BADOGDÓBOZBA CSOMAGOLVA MÁR KAPHATÓ. —
 A DOHÁNY ÁRBAN ES MÍNŐSÉGBEN MINDEN VÁRAKOZÁST FÉ-
 LŐL MŰL. — VISZONTELÁRUSÍTÓK MEG KERESTETNEK.
F. X. VESELSZKY, Vancouver Bower Bldg.
 Elárusítók névsorát közölni fogjuk!

MIKSZÁTH KALMÁN: A JÓ PALÓCOK

magát ő szent felsége előtt, mióta a legény fia is a halállal ví-
 vődik, megfogadta, csak arra való lesz a vagyona, hogy jót te-
 gyen vele.

De bizony hidegen fogadják az egek. Valóságos csoda
 történt. Mikor a Mária-képet hozták, amit a templomnak vett,
 — leszakadt a szekér alatt a Bágy hídja, ló odaveszett, kocsi
 kép dűrib-darabra zúzódt.

Az emberek az udvarukról és a kerítések mögöl nézik,
 amint végig megy a hosszú krispinben, apró kopasz fejét a vál-
 lapockái közé huzva.

— Csiba te, ne te, — veszi föl a szót Bőngér Panna, —
 legalább már ti ne bántásotok. Eleget vert az Isten. Ugyan te-
 gyen leltem egy-két hasábot az Ist alá, míg megkavarom.

— Nedves ez a tüzelő — veszi át a szót Ösvagy Csupor
 Mátyásné. — Az én időmben még a fa is jobban égett, Panna.
 Hanem ez a Bizi doiga! Tudod-e mi történt megint az éjtel?

— Talán a kőkereszttel a temetőben?
 — Beütött a mennykő, leltem. Összetörté. Pedig csak
 tegnap állították föl nagy költséggel.

— Óh, óh, — hűledezik Bőngér Panna. — Akkor bizo-
 nyosan oda mennek. Eredj csak kis Andris, nézz utánuk fiam,
 hová fordulnak el a savanyu-küttöl?

A "falu gyermeke" (ugy hitták a szelid képű, anyátlan-
 apátlan fiut.) ott guggolt az udvar közepén a lekvárfőző katlan
 mellett, ami igen irigylendő állapot volt reá nézve, mert nem-
 csak a lábait melengethette a tűznél (csipős az idő egy kicsit),
 hanem a jószívű Bőngér Panna a kóstolást is engedte.

Hogy most már ott kell hagyni a vén Bizi miatt ezt a
 boldogságot!

MIKSZÁTH KALMÁN: A JÓ PALÓCOK

Kelletlenül kullogott utánuk. Csakugyan a temetőbe
 mentek. Az asszonyok igazat mondtak, a gyönyörű piros kőke-
 reszt ott hevert két darabban a sárguló pázsiton. Nini, hová
 lettek az aranyos betűk: "Isten dicséretére emeltette Bizi Jó-
 zsef"? Eppen a betűknél, derékön törte ketté nyilával az Isten,
 mintha mondaná: "Nem kell a dicséreted, Bizi József, a Mária-
 kép sem kellett, ez sem kell."

Az öreg ember elkapta fejét a földről, hol adományá
 szétlörve hevert és nem mert fölnezni az égre sem, ahol olyan
 nagyon haragszunk rá. Révedező szeme a gyermeknek akadt
 meg, mintha annak a boglyas feje lenne közöl égnék-földnek.

Andris a kőrifának dűlt s az ittas kövér temetői földbe
 besüppedt lábait fölvaltva emelgetve, bámész kíváncsisággal
 nézte Biziéket.

— Menjünk innen... mondá Istók.
 — Hát a kereszttel mi történnék? — kérde Bizi fojtott
 hangon. — Összeragasztod?

— Nem én! — viszonzá Istók tompán. — Amit az Isten
 ujsa összetört, azt nem szabad az ember ujjainak összeillesz-
 tni. Bizony, kigyelmedet meglátogatja az Isten...

Az öreg ember fogal összevaccogtak.
 — Hiszen ha csak látogatna! — kiáltott föl keserűen, —
 Ó már nálam lakik, Istók, állandóan nálam lakik.

— Túrni kell, Bizi uram!
 — Pedig hidd el Istók, nem vagyok rossz ember.
 — Fősvény volt kegyelmed, szivtelen, szögös. A világ
 elejének képzelte magát. Aztán valljuk meg az igazat, uzsorá-
 val szerezte kincseit.

— Nem becsülöm őket már semmire... — hörge. — Fá-
 zom, reszketek. Valami rossz előérzetem van. Mintha marok-

ALLATARAK

Gaál Károly szakkepzett magyar ipar- mester	ALLATARAK
Magyar lakatosműhelyt nyitott MONTREALBAN 1677 De Bullion St. alatt. kéri a magyarság szives pártfogását.	GÖBÖLY
	Jó ..... 5.25 — 6.00
	Közepes ..... 4.50 — 5.00
	Silány ..... 3.50 — 4.00
	VAGO MARHA
	Jó ..... 4.00 — 4.50
	Közepes ..... 3.00 — 3.50
	SNKA
	Jó ..... 3.00 — 3.50
	Silány ..... 2.50 — 2.75
	OKOR
	Jó ..... 4.25 — 5.25
	Silány ..... 3.00 — 4.00
	BORJU
	Jó ..... 7.00 — 9.00
	Közepes ..... 3.00 — 6.00
	SERTES
	Válogatott ..... 10.25 — 10.25
	Nehéz ..... 9.25 — 9.25
	Könnyű ..... 10.25 — 10.50
	No. 1 koca ..... 8.50 — 8.50
	No. 2. koca ..... 8.50 — 8.50
	SÁRÁNY
	Jó ..... 7.00 — 7.00
	Silány ..... 4.00 — 5.00
	BIRKA
	Jó ..... 3.00 — 3.50
	Silány ..... 1.50 — 2.50

Tözsde

Az e heti winniepei helybeni zá-
 ró árak a következők:
BUZA —
 No 1 \$0.71% No 2 \$0.70% No 3
 \$0.67% No 4 \$0.65% No 5 \$0.62%
ZAB —
 No 2 C W 32% No 3 CW 29%
ÁRPA —
 No 2 C W 30% No 3 C W 25%
LEN —
 No 1 N CW \$1.25 No 2 CW \$1.21
 No 3 C W \$1.05
ROZS —
 No 1 és 2 CW 35% No 3 CW 31%